

Vision och utveckling

En rapport om Idrottslyftets fjärde år

Innehållsförteckning

Förord	4
Sammanfattning	5
Bakgrund	6
Organisation	7
Administration	7
Jämställdhet, jämlikhet och mångfald	7
Förbundsutveckling	9
Klubbvägledning stärker mindre föreningar	10
Handbollskaravanen öppnar nya dörrar	10
Föreningsstöd	11
Lite statistik	11
Några genomgående drag	12
Gimo Simsällskap fördubblade sitt medlemsantal	12
Årsta AIK HF startade om	13
Skolsamverkan	14
Lite statistik	14
Några gemensamma drag	14
Skol-IF en motor för fysisk aktivitet	15
Ledarförsörjning	16
Föreningen får möjlighet att förverkliga sina drömmar	17
IFK Fjärås har redan gjort jobbet	18
Speciella insatser	18
Unga ledare	18
SISU-Västmanland inspirerar unga ledare	19
Att träna andra ger så mycket tillbaka	20
Tillgänglighet	20
Vi har fått Sveriges bästa anläggning	21
Projektstöd	22
Drive in-idrott	22
FLORA	22
Mångfald	23
Forskning och utvärdering	23
Slutord	24
Statistik	26
Ekonomi	38

Förord

Idrottslyftets första period är över. Det har varit fyra år av hög och intensiv aktivitet i landets idrottsföreningar och –förbund. Under det avslutande fjärde året har 10 250 föreningar genomfört 15 617 satsningar med totalt nästan 900 000 deltagare. Tiotusentals nya ledare har rekryterats, många av dem unga. Idrottslyftet är numera ett begrepp inom svensk idrott, ett begrepp som står för utveckling. Utveckling för att öppna idrottens dörrar för fler och få fler att stanna längre upp i åldrarna.

Det fjärde Idrottslyftsåret har, liksom tidigare år, visat vilken kreativitet och utvecklingskraft det finns inom svensk idrott. Alla dessa ideellt arbetande ledare, som besjålas av en vilja att skapa en verksamhet som möter barnens och ungdomarnas behov och önskemål. I den här rapporten har vi beskrivit några exempel, men det finns tusentals andra.

Vår uppgift som stödorganisation är att understödja och bygga vidare på den ideella kraften. Och att försöka undanröja de hinder som eventuellt finns för att den ska få utlopp. Ekonomi är ofta ett sådant hinder. Därför har Idrottslyftet varit viktigt.

Mycket har hänt under Idrottslyftets fyra år. Det kanske viktigaste är att många föreningar börjat tänka i banor av vision och utveckling. De har börjat diskutera vad de vill med sin verksamhet och hur de ska utforma den för att nå dit. Det är en process som måste vara ständigt pågående.

Därför är det oerhört glädjande att Idrottslyftet inte tog slut i och med att det fjärde året var till ända. Riksdagen beslutade för ungefär ett år sedan att integrera det i statens ordinarie idrottsstöd, vilket innebär att vi nu kan planera för en fortsatt utveckling.

När denna fortsatta satsning formas måste den självfallet bygga vidare på de erfarenheter vi gjort under de gångna fyra åren. Mycket har varit bra, men det finns alltid saker som kan utvecklas och göras bättre. Den utvärdering som sex lärosäten och ett utvärderingsföretag gjort kommer tillsammans med våra egna iakttagelser att utgöra en bra grund för att ta beslut om framtiden.

Innan vi är beredda att fatta sådana beslut måste dock underlaget både analyseras och diskuteras. I den diskussionen måste de direkta utförarna, det vill säga föreningar och förbund, vara med. Liksom självklart bidragsgivaren, regeringen, som sätter de övergripande ramarna för satsningen. Detta kommer att, och måste få ta tid. Därför har Riksidrottsstyrelsen beslutat att under de kommande 18 månaderna i stort sett utgå från nuvarande riktlinjer, för att därefter göra justeringar.

Med tanke på all den goda verksamhet som denna rapport speglar är vi övertygade om att den positiva utvecklingen kommer att fortsätta.

Karin Mattsson Weijber
ordförande Riksidrottsförbundet

Hans Hellquist
ordförande styrgruppen för Idrottslyftet

Sammanfattning

Den fyraåriga satsning på att stödja svensk idrotts utveckling av den lokala barn- och ungdomsverksamheten, ”Idrottslyftet – mer och fler”, som riksdagen beslutade om 2007 är nu till ända. Satsningen har syftat till att öppna idrottens dörrar för fler och att utveckla verksamheten så att de väljer att idrotta längre upp i åldrarna.

Idrottslyftet har under hela denna period nått fler barn och ungdomar för varje år och blivit en viktig faktor i idrottsrörelsens utvecklingsarbete. Mot bakgrund av de första tre årens positiva erfarenheter gjordes inför det fjärde året inga större förändringar i vare sig inriktning eller fördelning av resurser. Det innebär att även under år fyra har den övervägande delen av medlen – 280 miljoner kronor – gått till föreningsstöd, via specialidrotts- respektive distriktsidrottsförbunden. 90 miljoner har gått till speciella insatser, vilka i de flesta fall även de har riktat sig till föreningsnivån. 122 miljoner har avsatts för förbundsutveckling medan resterande 8 miljoner kronor använts till Riksidrottsförbundets rådgivning, utvärdering etc.

Samtliga specialidrottsförbund (SF) har deltagit i Idrottslyftet. För två av dem, Dartförbundet och Karateförbundet, som valdes in som medlemmar i RF 2009, var det första året. DF har, precis som tidigare år, haft ett särskilt ansvar för samverkan med skolan. Förbunden, framför allt SF, fick redan från början stor frihet att välja strategi för arbetet. De flesta har hållit fast vid denna under hela perioden.

På föreningsnivå har 10 250 föreningar genomfört 15 617 satsningar med nästan 900 000 deltagare. Av dessa var 45 procent tjejer och 55 procent killar.

Liksom tidigare har SF och DF, som ovan nämnts, getts resurser för egen förbundsutveckling. De vanligaste områdena för förbundens utvecklingsåtgärder är utbildning och intensifierade föreningskontakter. Ett antal förbund har också utvecklat nya tävlingsformer, bättre anpassade till barn- och ungdomar.

Medel har också fortsatt avsatts för att, via SISU Idrottsutbildarnas distrikt, stödja de lokala föreningarnas ledarförsörjning. 2 991 föreningar har fått ett sådant stöd, som i de flesta fall inbegripit ett internt utvecklingsarbete i föreningen.

En viktig del av ledarförsörjningen är den särskilda satsningen som görs på att rekrytera och utbilda unga ledare, men också att skapa stödjande miljöer för de ungdomar som är beredda att ta på sig ett ledaransvar.

Det stöd som getts för att stimulera till ökad tillgänglighet till idrottsanläggningar och –miljöer har också fortsatt. Under det fjärde året har totalt 181 objekt fått sådant stöd. Förutom ett 20-tal multisportanläggningar är de fördelade på 35 olika idrotter.

All verksamhet inom ramen för Idrottslyftet ska bedrivas utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. För att förstärka jämlikhetsperspektivet inleddes under Idrottslyftets tredje år två särskilda satsningar med inriktning på mångfald: Drive in-idrott och Flora, det senare för att förbättra rekryteringen av organisationsledare med utländsk bakgrund. Under det fjärde året avsattes dessutom ytterligare 8 miljoner för att stödja lokala mångfaldsprojekt.

Bakgrund

Inför valet 2006 utlovade den dåvarande oppositionen att under den kommande mandatperioden avsätta 500 miljoner kr årligen av Svenska Spels överskott på en fortsatt satsning på utveckling av barn- och ungdomsidrotten. Alliansen vann valet och ”Idrottslyftet – mer och fler” tog form i dialog mellan regeringen och idrottsrörelsen.

I likhet med föregångaren Handslaget var syftet med Idrottslyftet att öppna idrottsrörelsens dörrar för fler men också, och tydligt betonat, att behålla fler barn och ungdomar och utveckla verksamheten så att de väljer att idrotta längre upp i åldrarna. I beslutet tryckte regeringen också på att allt arbete ska utgå från ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv och genomsyrras av riktlinjerna i Idrotten vill. Förutom stöd till lokala satsningar avsattes även medel till förbundens utvecklingsarbete.

Idrottslyftets tre första år gav upphov till en intensiv – och ökande aktivitet. Antalet deltagande föreningar ökade med nästan 1 500, från 8 600 till 10 076. Antalet lokala satsningar ökade från 12 600 till mer än 16 500. Bara under det tredje året deltog 800 000 barn och ungdomar i olika aktiviteter inom ramen för Idrottslyftet.

Mot bakgrund av denna positiva utveckling gjordes inga större förändringar inför det fjärde året. Det innebär att årets 500 miljoner kronor fördelades på följande sätt:

Föreningsstöd

Via SF	200
Via DF (skolsamverkan)	80
Totalt	280

Speciella insatser

Projekt	5
Ökad tillgänglighet	50
Ledarförsörjning	35
Totalt	90

Utvecklingsstöd förbund

Verksamhetsutvecklingsstöd

SF	33
DF	7

Förbundsutvecklingsstöd

SF	75
DF	7
Totalt	122

RF

Utvärdering, rådgivning etc	8
-----------------------------	---

Summa	500
--------------	------------

Förbundsutvecklingsstödet fördelades som en procentuell andel av det ordinarie statsbidraget till respektive förbund. När det gäller stödet till verksamhetsutveckling fick varje SF och DF ett grundbidrag på 75 000 kronor. Därefter fördelades resten av dessa medel utifrån

- förbundets procentuella andel av det ordinarie statsbidraget
- barn- och ungdomsverksamhetens omfattning (räknat i LOK-stöd)

SF:s föreningsstöd fördelades efter motsvarande principer medan DF:s medel för föreningsstöd baserades helt på deras procentuella andel av LOK-stödet.

Hela satsningen fokuserades även detta fjärde år på följande fyra områden:

- Utveckla förbund och föreningar
- Öka tillgängligheten till anläggningar och idrottsmiljöer
- Rekrytera och utveckla ledare
- Samverka med skolan

Organisation

Riksidrottsstyrelsen har utsett en styrgrupp för att leda arbetet. Den består av två ledamöter från vardera Riksidrottsstyrelsen och SISU Idrottsutbildarnas förbundsstyrelse.

På operativ nivå finns en nationell koordinator på RF:s och SISU Idrottsutbildarnas gemensamma kansli. Koordinators uppgift är att leda och följa upp verksamheten samt stödja och vara en resurs i förbundens utvecklingsarbete. I praktiken är dock i stort sett hela kansliet, mer eller mindre utifrån sina olika ordinarie roller, involverat i arbetet kring Idrottslyftet för att säkerställa exempelvis ekonomi, kommunikation, utvärdering och IT-stöd.

För att RF ska få ökad insikt i förbundens arbete, men också för att ge förbunden möjlighet till kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte genomförs årligen ett antal träffar kring olika teman/områden. Under Idrottslyftets fjärde år hölls åtta sådana träffar. Några har riktat sig till antingen DF- eller SF-medarbetare medan andra varit öppna för samtliga för att erbjuda möjlighet till erfarenhetsutbyte över gränserna.

Administration

Under Idrottslyftets tredje år lanserades en applikation för administration av Idrottslyftet via IdrottOnline. Under år 3 var applikationen enbart anpassad för SF och användes av nio förbund. Till år 4 utvecklades applikationen även för DF (skolsamverkan). 30 SF och två DF valde att använda applikationen fullt ut, vilket innebär att de hanterade såväl ansökningar och utbetalningar som återrapporter denna väg.

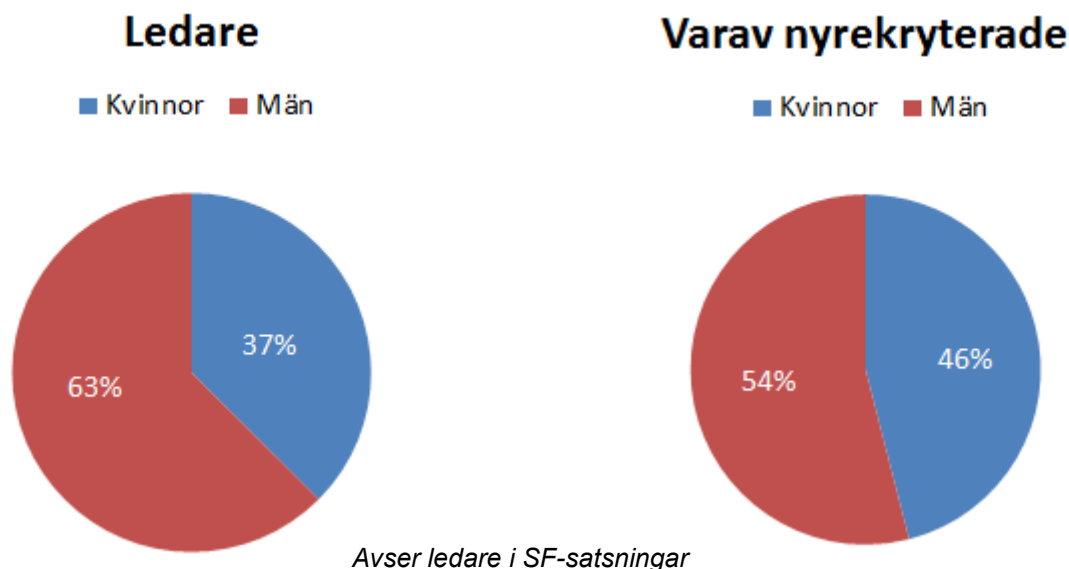
Våren 2011 fick alla övriga förbund (även SISU-distrikten) börja registrera sina utbetalningar i applikationen, då det gamla systemet stängdes ner.

Under året har flera informations- och utbildningsträffar kring applikationen för SF och DF genomförts. Det är också ett sätt för Riksidrottsförbundet att fånga upp önskemål kring hur den ska utvecklas framöver, för att bli ett ännu bättre stöd i Idrottslyftsarbetet.

Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

All verksamhet inom ramen för Idrottslyftet ska utgå från ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Sett till det rent kvantitativa utfallet är den könsmässiga fördelningen 42 procent tjejer och 58 procent killar i de SF-stödda satsningarna medan motsvarande siffror i DF-projekten (skolsamverkan) är 47 respektive 53 procent.

Bland ledarna i SF-projekten var 37 procent kvinnor, en liten ökning jämfört med tidigare år. Bland de nyrekryterade ledarna utgjorde kvinnorna en större andel, hela 46 procent. I DF:ens skolsamverkan är andelen kvinnliga ledare 40 procent. Men även här ökar andelen kvinnor bland de nyrekryterade, till 43 procent.

De flesta SF menar att de har en jämställdhetstanke i sitt arbete, i såväl förbundet i allmänhet som inom ramen för Idrottslyftet. Flera prioriterar medvetet projektansökningar med en sådan inriktning. Ett antal förbund, exempelvis Budo- och Kampsportförbundet pekar på behovet av fler kvinnliga ledare, för att tjejerna ska få positiva förebilder.

I de flesta fall innebär jämställdhetsarbete en satsning på att rekrytera fler tjejer, men för några förbund är problemet det motsatta. Konståkning är en traditionellt kvinnodominerad idrott där förbundet nu stödjer pojkkprojekt på lokal, regional och central nivå. Det kan bland annat handla om att starta separata pojkgupper med delvis annat träningsupplägg. Även Taekwondo säger sig ha svårt att rekrytera unga killar, vilket fått ett flertal föreningar att söka stöd för satsningar riktade till dessa.

I tidigare rapporter har vi konstaterat att jämställdhet huvudsakligen tolkats kvantitativt, det vill säga att det ska finnas lika många av båda könen i verksamheten, något som ska åstadkommas genom riktade rekryteringsinsatser till den ordinarie verksamheten. Det är fortfarande det vanligaste synsättet. Men allt fler förbund börjar också fundera kring verksamhetens utformning. Dragkampsförbundet har utformat sina ungdomsklasser så att det lönar sig att blanda tjejer och killar i laget, Frisbeeförbundet har infört tävlingsklasser i mixed ultimate och Landhockeyförbundet har beslutat att både U12- och U16-serien ska vara mixad.

På mer strukturell nivå har Innebandyförbundet under flera år arbetat med 3R-metoden för att synliggöra genusfrågorna. Nu har även Skolidrottsförbundet tagit in denna metod i sin utbildning för unga ledare, vilken ställs som krav för att få genomföra exempelvis regionläger.

Jämlikhetsperspektivet är, precis som tidigare år, mindre närvarande i förbundens rapporter. En anledning kan vara att det är mindre konkret och svårare att mäta än exempelvis jämställdhet. Men det finns undantag: Ridsportförbundet arbetar för att ge funktionshindrade möjlighet att rida. Flera ridsportföreningar har också fått stöd för

projekt som syftar till att ge barn från familjer med sämre ekonomiska förutsättningar möjlighet att prova på idrotten. Badmintonförbundet har satt som mål att till 2020 öka andelen medlemmar med annan etnisk bakgrund till 15 procent, men konstaterar samtidigt att detta kräver en långsiktig plan.

Förbundsutveckling

Idrottslyftets syfte är att utveckla den lokala barn- och ungdomsverksamheten för att öppna dörrarna för fler och få fler att idrotta längre upp i åldrarna. Men även om fokus alltså ligger på de lokala idrottsföreningarna och deras verksamhet spelar de nationella förbunden en viktig roll när det gäller att dra upp framtidsstrategier, samordna och stimulera till utveckling. Liksom under Idrottslyftets tre första år har därför medel, närmare bestämt 122 miljoner kronor, varav 14 miljoner gått till distriktsidrottsförbunden, avsatts för förbundens utvecklingsarbete.

Ända sedan starten har **utbildning** var ett genomgående tema för förbundens arbete med Idrottslyftet. Eftersom utbildning är den främsta metoden för att sprida och förankra ett gemensamt synsätt, liksom att höja kvalitén hos de lokala idrottsledarna, är en sådan inriktning naturlig. Det har handlat om såväl utveckling av den egna utbildningsstrukturen som nationella utbildningssatsningar. Fäktförbundet har till exempel i samverkan med SISU Idrottsutbildarna tagit fram ett nytt utbildningsprogram, som det nu går vidare med att implementera på föreningsnivån. Judo förbundet har satsat på utbildningshelger för kommittéfunktionärer och en tre dagars processinriktad utbildning med styrelsen, där en ny handlingsplan togs fram.

Liksom tidigare år har många förbund utnyttjat resurserna från Idrottslyftet till att **intensifiera och utveckla sina föreningskontakter**. Idrottslyftet har också tjänat som en orsak till att ha dessa intensivare kontakter. Varpaförbundet har besökt samtliga sina föreningar under året. I Bilsportförbundet har personal från kansliet och styrelseledamöter besökt föreningarna för att bland annat informera om LOK-stödet och diskutera förhållandet mellan bredd- och elitverksamhet.

I syfte att göra idrotten mer lättillgänglig har flera förbund arbetat med att ta fram **nya och enklare tävlingsformer**, bättre anpassade till barn och ungdomar. Några exempel är Biljardförbundet, som engagerat 250 lag från skolor och fritidsgårdar i ett ungdomsmästerskap för icke licensierade ungdomar, Frisbeeförbundet, som arrangerat en så kallad City League i ultimate frisbee utan några krav på licens eller ens föranmälan, och Racerbåtförbundet som tagit fram en ny enklare och säkrare tävlingsform tillsammans med båtdesigners och tidigare världsmästare inom båtracing.

Organisationsutveckling är ytterligare ett tema som varit genomgående under Idrottslyftets alla år. I flera fall har det då främst handlat om att stärka den regionala organisationen. Skolidrottsförbundet har exempelvis skapat nio regioner i syfte att stärka de ingående distriktsförbunden medan Ishockeyförbundet satsat resurser på att kvalitetssäkra sina distriktsförbund.

IT-utveckling kan ses som en del av organisationsutvecklingen. Många förbund har fortsatt arbetet med att integrera både förbundet och föreningarna i svensk idrotts gemensamma administrativa system IdrottOnline. Ett sådant förbund är Castingförbundet, som haft direktkontakt med sina föreningar för att förmå dem att öppna hemsidor i IdrottOnline. Motorcykel- och snöskoterförbundet har lagt ner tid och kraft på att utveckla sitt tävlingsadministrativa system.

Klubbvägledning stärker mindre föreningar

- Vår viktigaste satsning under det fjärde året var starten av klubbvägledning som ett centralt projekt. Det gav väldigt positiva reaktioner från föreningarna, så nu under det femte året har vi gjort det till ett av våra paketerbjudanden inom Idrottslyftet.

Den som tycker det är Andrea Davidsson, Idrottslyftsansvarig på Simförbundet. Klubbvägledningen är ett samarbete mellan förbundet och SISU Idrottsutbildarna. Av 50 föreningar i Mellansvenska Simförbundet besöktes 30, i första hand mindre och svagare föreningar, av en klubbvägledare.

- Det handlar om föreningsutveckling, att hjälpa föreningarna att få igång en process kring syfte och verksamhet. Samarbetet med SISU Idrottsutbildarna var viktigt inte bara för deras kompetens just där och då, utan lika mycket för att förbättra kontakterna mellan föreningarna och SISU-konsulenterna, säger Andrea, som också tycker sig se en klar ökning av ansökningar till Idrottslyftet från de föreningar som fått vägledning.

Simförbundet har medvetet strävat efter en blandning mellan fasta, centralt paketerade erbjudanden till föreningarna och möjlighet för dem att komma med helt egna idéer. Tanken är att göra det enkelt för föreningar att komma igång. ”Simlinjen” är ett sådant paket, som skapar en röd tråd från simskolan till tävlingsverksamheten. Simidrottarutbildning är en annan, där de aktiva ges utbildning i till exempel kost och träningslära för att kunna träna mer självständigt.

En annan strävan har varit att få simklubbarna att bredda sin verksamhet. Simförbundet har ju fyra olika simidrotter på programmet. En förening som också erbjuder vattenpolo, simhopp och konstsim har större chans att fånga upp barn och ungdomar, som kanske inte är så intresserade av att tävlingssimma. Med hjälp av ”poolkampen” har föreningar fått stöd för att utveckla vattenpolo för barn mellan åtta och tolv år. Motsvarande arbete pågår också inom simhopp och konstsim.

- Det är svårt att se några omedelbara resultat, men jag är övertygad om att det kommer att öka rekryteringen på sikt, säger Andrea.

Handbollskaravanen öppnar nya dörrar

Det började med ett studiebesök i Danmark för drygt två år sedan. Nu har Handbollskaravanen utvecklats till en framgångssaga som under Idrottslyftets fjärde år gav 65 000 barn och ungdomar i 750 skolor över hela landet möjlighet att prova på handboll.

Handbollskaravanen är ett ”paket” som ingår i Handbollförbundets Idrottslyftserbjudande till sina föreningar. Förutom en väska med västar och bollar, sponsrad av Stadium, får föreningarna 3 000 kronor per dag för att exempelvis arvodera en ledare. Dessutom finns det förslag på vad en sådan dag kan innehålla.

- Men det viktigaste är att barnen får möjlighet att leka handboll. Handboll behöver inte spelas på en 20x40-plan med sex utespelare och sämste man i mål. Vi vill etablera handboll som en rastaktivitet där barnen kan bestämma sina egna regler, säger Anders Wiiand, ansvarig för Idrottslyftet på Handbollförbundet.

Handbollskaravanen har blivit en succé. Föreningarna står i kö för att få vara med, något som visar vilken vilja till utveckling det finns i Handbolls-Sverige. Samtidigt skapar det naturligtvis lite huvudbry för Anders, som måste sälla bland ansökningarna. Ett kriterium är föreningens förmåga att ta emot nybörjare.

- I samband med Handbollskaravanens aktivitet ska deltagarna få en inbjudan till en träning. Och den ska inte ligga mer än några dagar framåt. Det är viktigt att ta vara på det sug barnen förhoppningsvis känner.

Enligt Anders har karavanen gett synbara resultat i rekryteringen. Antalet lag har ökat med 5-6 procent i de yngre åldrarna. Men framför allt har existerande lag fyllts på. En intressant notering är att det är fler flickor än pojkar som söker sig till handbollsföreningarna idag, något Anders menar till stor del beror på damlandslagets framgångar.

- Vi har också medvetet satsat på tjejerna som förebilder. Jamina Roberts har till exempel åkt runt och missionerat handboll som instruktör på Handbollskaravanen.

En förhoppning har varit att Handbollskaravanen ska bidra till att radera ut vita fläckar på handbollskartan. Det har hittills inte skett i lika stor utsträckning.

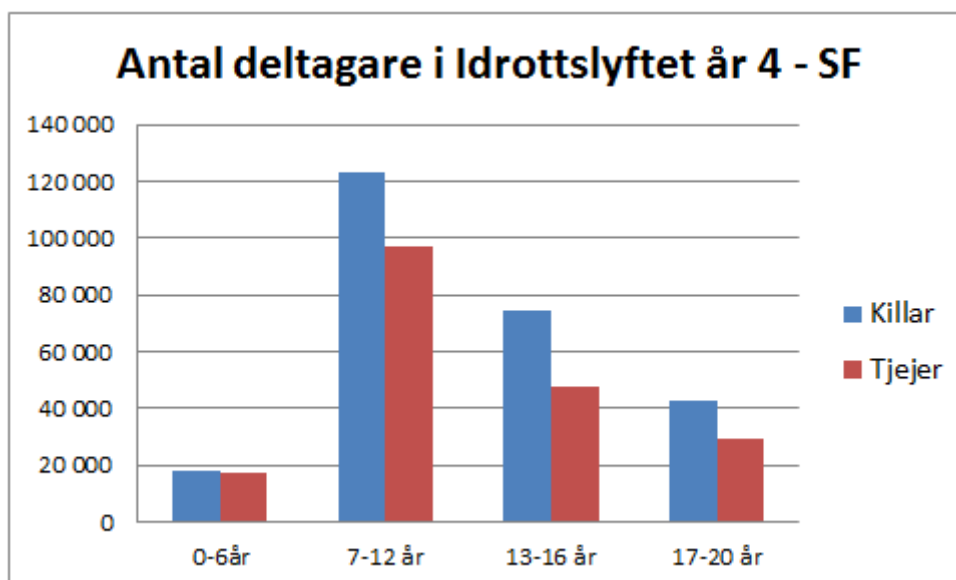
- Handboll är idag i hög grad en idrott för vit medelklass i medelstora städer. Här kan, och måste, vi bli mycket bättre på att öka såväl den geografiska som den sociala och etniska mångfalden, menar Anders som ser Handbollskaravanen som ett bra verktyg i det arbetet.

Föreningsstöd

Lite statistik

Genom stöd från de 69 specialidrottsförbunden har under Idrottslyftets fjärde år sammanlagt 5 803 föreningar drivit 12 961 projekt. 448 933 barn och ungdomar har deltagit varav 42 procent varit tjejer. Det har genererat totalt drygt 2 miljoner deltagartillfällen.

Aktiviteterna har letts av 50 376 ledare varav 37 procent varit kvinnor. Av det totala antalet har en femtedel, nästan 11 000 varit nyrekryterade. Bland dessa var 46 procent kvinnor.

Några genomgående drag

SF fördelar självständigt, inom ramen för Idrottslyftets övergripande mål, medel till sina föreningar så att de ska kunna utveckla sin verksamhet. I grunden ligger föreningarnas egna behov och önskemål, men förbunden har genom sin medelsfördelning en möjlighet att styra inriktningen i enlighet med en fastslagen strategi.

Ett sätt att styra föreningarna är att erbjuda dem **centralt fastställda ”paket”**. Några förbund begränsar medvetet föreningarnas möjligheter till sådana, medan de flesta kombinerar paketen med en öppenhet för egna initiativ. I en del fall har paketen handlat om en anpassning av idrotten till yngre åldrar, exempelvis Basketens Easy Basket och Triathlons Tri4Fun.

Den klart dominerande inriktningen på föreningsstödet är dock **utbildning**, för att såväl rekrytera nya ledare som att utveckla redan engagerade. Fotbollförbundet anger att hela 72 procent av föreningarnas Idrottslyftsaktiviteter handlar om någon form av utbildning eller ledarutveckling. Konståkningsförbundet har avsatt en fjärdedel av föreningsstödet till utbildningsbidrag och menar att de därmed fått fler kompetenta ledare på många nivåer.

Flera förbund har haft en medveten inriktning på rekrytering och utbildning av **unga ledare**, i flera fall med tydlig framgång. Boxningsförbundet rapporterar att föreningarna har utvecklats med yngre ledare tack vare ett mentorskapspaket inom styrelser och kommittéer, men också på tränarsidan. Även Orienteringsförbundet har haft en flerårig satsning på unga ledare, där 25 av dem ”tog examen” i samband med sommarens O-ringen.

Eftersom ett övergripande mål för Idrottslyftet är att öppna dörrarna för fler är det naturligt att många föreningssatsningar är inriktade på **rekrytering**, ofta i form av prova på-dagar i samverkan med skolan. En sådan möjlighet att få visa upp sin idrott är av naturliga skäl särskilt värdefullt för mindre idrotter som bob och rodel samt dragkamp.

I vissa idrotter är materielkostnaderna ett hinder för att engagera barn och ungdomar. Det kan motverkas genom att föreningarna får stöd till att köpa in **utrustning** till utlåning. Castingförbundet har utnyttjat den möjligheten, liksom Kanotförbundet. I andra fall kan det vara föreningarnas egen utrustning som är dyr. Där har Budo & Kampsportförbundet hjälpt föreningarna att köpa in mattor medan Klätterförbundet givit bidrag till byggen av klätterväggar.

Gimo Simsällskap fördubblade sitt medlemsantal

När Susanne Engman valdes till ordförande i Gimo Simsällskap våren 2010 var det en halvsovande förening. Idag, ett och halvt år senare, har antalet medlemmar fördubblats och Susanne är fylld av optimism. Vad är det som har hänt?

Mycket hänger ihop med Idrottslyftet. Det började med Simförbundets pilotprojekt med klubbvägledare i det mellansvenska distriktet, som Gimo tillhör. Föreningen hade ett stort glapp mellan barn som ville lära sig simma och tillgången till ledare. Klubbvägledaren Patricia Kanevåg, en erfaren simledare från Strängnäs, kunde ge konkreta tips, som till exempel att ge barn vars föräldrar var beredda att ställa upp som tränare förtur i kön. Bara den åtgärden gav minst tolv nya tränare.

- Hon hjälpte oss också att ta fram en presentationsbroschyr om föreningen, som har gjort oss betydligt mer synliga i samhället. Men framför allt har hon varit ett enormt stöd för mig som ordförande, som bollplank i frågor kring exempelvis hur jag som ordförande ska leda styrelsearbetet, säger Susanne.

Genom Idrottslyftet fick Gimo SS också hjälp att implementera den så kallade Simlinjen, en modell framtagen av Simförbundet för att skapa en struktur, eller tydlig linje, från simskola till tävlingsverksamhet i föreningarnas träningsupplägg.

- Tidigare gjorde de olika träningsgrupperna lite som de ville, något som skapade en oro i föreningen. Den oron har minskat betydligt när alla säger samma sak.

Eftersom tränare slutar och nya kommer till måste arbetet med Simlinjen ständigt hållas vid liv. Liksom den tekniktränarutbildning tolv tränare fick gå på med hjälp av resurser från Idrottslyftet.

Precis som i många andra föreningar får de som engagerar sig ofta ta på sig många roller. Susanne presenterar sig själv som ordförande, tränare och funktionär. Och simmare, med ambitionen att ställa upp i något mastersmästerskap. Men det känns betydligt lättare när föreningen kommit in i en positiv spiral.

- Barn rekryterar barn, de vill testa det deras kompisar sysslar med. Så ju fler vi blir desto lättare blir det att rekrytera. Dessutom har det blivit mycket lättare att rekrytera folk till styrelsen, nu när föreningen är på frammarsch.

Årsta AIK HF startade om

För några år sedan hade Årsta AIK ett damlag som spelade i div 1. Men av olika skäl gick det sedan sämre och klubben fick mer eller mindre starta om från början. Idag spelar damlaget i div 3 och herrarna i div 5. Men framför allt har föreningen idag 400 medlemmar och 25 pojk- och flicklag plus fyra handbollsskolor.

Det fanns ytterligare en faktor som skyndade på processen, nämligen att den hall föreningen haft som hemmaplan skulle göras om till en ren gymnastikhall.

- Vi bråkade naturligtvis med politikerna, men fick tipset från förbundet att i stället satsa på en nybyggd hall i ett annat område, berättar Lars Jonsson på föreningens kansli.

Problemet med att börja i ett nytt område, där det inte finns någon handbollstradition är att få barn, ungdomar och föräldrar att få upp ögonen för att handboll kan vara ett alternativ. Handbollen saknar stora fixstjärnor, det finns ingen Zlatan som gör att barnen automatiskt söker sig dit. Men Handbollskaravanen hjälpte till.

- Genom Handbollskaravanen kom vi in på skolorna. Vi fick möjlighet att visa upp handboll för alla elever på idrottslektionerna.

Nu är Årsta AIK etablerad i området och har kört nya handbollsskolor tre år i rad. Samma koncept har också varit framgångsrikt i två andra områden utan handbollstradition.

- Men det räcker inte med att bara visa upp sig en gång. Det kommer hela tiden nya barn och nya lärare som behöver få information och möjligheter att prova på, betonar Lars Jonsson.

Därför är Årsta AIK också med i det nätverk för skolsamverkan som Stockholms Idrottsförbund har i området, även om det inte ger riktigt samma effekt eftersom de aktiviteterna oftast sker i samarbete med fritids och därför inte når alla.

Men efter nystarten har Idrottslyftet gjort att Årsta AIK Handbollsförening nu är på gång, till glädje för allt fler barn och ungdomar i Stockholms sydöstra förorter.

Skolsamverkan

Samverkan mellan idrottsföreningarna och skolan har alltsedan starten varit ett prioriterat område inom Idrottslyftet, liksom i Handslaget innan dess. För föreningarna, särskilt de med mindre idrotter på programmet, är aktiviteter i skolan, där alla barn och ungdomar finns, en möjlighet till rekrytering. Samtidigt kan skolorna få hjälp att erbjuda eleverna positiva aktiviteter på idrottsdagar, raster och liknande.

Utgångspunkten för stödet, som administreras via distriktsidrottsförbunden, är att aktiviteterna ska ge eleverna tillfälle till ytterligare fysisk aktivitet under eller i anslutning till skoldagen, men utan att ersätta skolans ordinarie undervisning i ämnet idrott och hälsa.

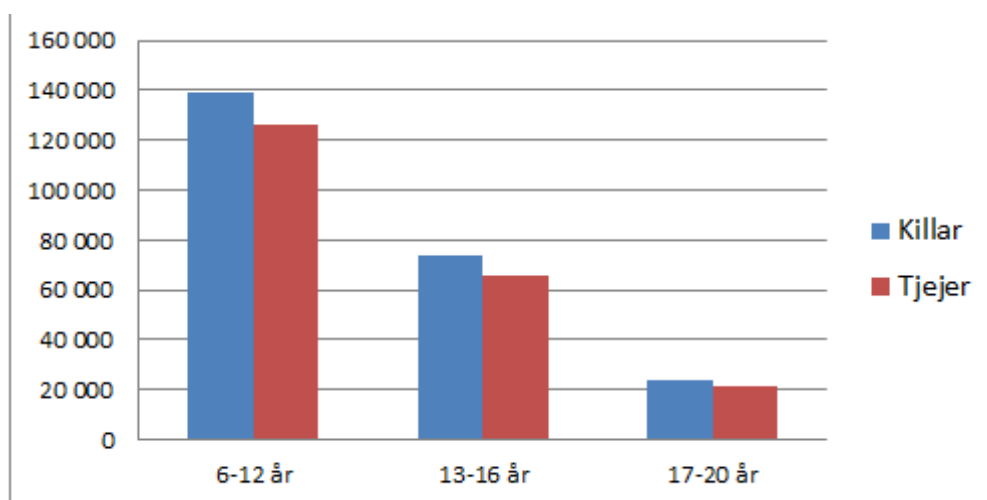
Lite statistik

Under det fjärde året har 80 miljoner kronor fördelats till 2 111 föreningar, som drivit 2 656 projekt i 2 649 skolor.

Totalt har aktiviteterna haft drygt 450 500 deltagare, varav 47 procent var tjejer och 53 killar. 52 procent av projekten vände sig till årskurserna 0-5, 38 procent till högstadiet och 10 procent till gymnasiet.

Aktiviteterna har letts av 14 736 ledare, där kvinnorna utgjorde 40 procent. 1 789 ledare var nyrekryterade.

Antal deltagare i Idrottslyftet år 4 - DF

Några gemensamma drag

Efter åtta år (genom först Handslaget i fyra år och därefter Idrottslyftet lika länge) kan vi konstatera att samverkan mellan idrottsföreningarna och skolan nu är ett inarbetat koncept på de flesta håll i landet. Den vanligaste formen av samverkan är olika former av **prova på-aktiviteter**, där eleverna får tillfälle att testa idrotter de kanske inte annars hade stött på. Det kan ske i form av att en idrottsförening tar hand om några lektionstimmar för att visa upp sin idrott eller i form av idrotts- eller temadagar.

Det finns i de flesta distrikt en medveten strävan att få till stånd **samverkan mellan föreningar** inom olika idrotter, för att på så sätt kunna presentera ett bredare ”smörgåsbord”. Stockholms Idrottsförbund har byggt upp en struktur av lokala nätverk som en förutsättning för att få stöd från Idrottslyftet. I några distrikt, till exempel Västerbotten och Östergötland, arrangerar DF:et så kallade Sports Camps med deltagande

från ett antal föreningar. Andra distrikt, Uppland är ett sådant organiserar motsvarande verksamhet i form av Sportis eller idrottsskolor efter skoltid.

Skolidrottsföreningar ses i många distrikt som ett naturligt verktyg för att öka den fysiska aktiviteten i skolan. De kan också ses som en inkörsport till andra idrottsföreningar. Utifrån den tanken har flera förbund satsat medvetet på att få till stånd nya skolidrottsföreningar eller stärka sådana som redan finns. Norrbotten och Värmland är två exempel på detta.

Även om skolsamverkan nu är inarbetat på de flesta håll har distriktsidrottsförbunden fortfarande en viktig uppgift i att sprida **information** om de möjligheter Idrottslyftet erbjuder såväl internt inom idrottsrörelsen som externt till skolor och berörda kommunala förvaltningar och politiker. Den interna informationen kan ibland förmedlas genom särskilda träffar, men den huvudsakliga kanalen är i samtliga distrikt DF- och SISU-konsulenternas regelbundna föreningskontakter.

Något oroande är att några, om än långt ifrån alla, DF rapporterar en **minskning av antalet intresserade föreningar**. De menar att detta till viss del kan bero på en allmän projektrötthet, men också på svårigheter att rekrytera ledare under dagtid, då huvuddelen av skolaktiviteterna äger rum.

Skol-IF en motor för fysisk aktivitet

Ett grundläggande mål för Idrottslyftet är att nå barn och ungdomar som inte spontant kommer till idrottsföreningarna. Men de finns i skolan. Därför borde skolidrottsföreningarna kunna spela en viktig roll.

Den slutsatsen har lett till att Örebro Läns Idrottsförbund gjort just skolidrottsföreningarna till ett nav i sitt arbete med Idrottslyftet.

- Alltför många skolidrottsföreningar är idag pappersföreningar, vars enda syfte är att göra det möjligt för redan aktiva att ställa upp i olika skolmästerskap. I stället för att vara de motorer för fysisk aktivitet de skulle kunna vara, säger Peter Bergvall-Virtanen, ansvarig för Idrottslyftet i distriktet.

Med hjälp från Skolidrottsförbundet plockade DF:et ut ett antal skolidrottsföreningar som skulle kunna utvecklas till goda och inspirerande exempel. Tanken har varit att ge föreningarna resurser för att förverkliga sina idéer. I de flesta fall är de beroende av skolans ekonomiska stöd, som enligt Peter skiftar väsentligt.

I en del fall har det gått trögt att få igång föreningen. Men det finns också riktigt lyckade exempel. Ett sådant är Järntorgsskolans IF.

Järntorgsskolan är en F-6-skola i Nora. Där fanns ingen skolidrottsförening, men däremot en engagerad lärare, Jens Jacobson. Flera av hans elever var inte engagerade i någon idrottsförening. Men när Jens pratade med dem visade det sig att de gärna ville köra mountainbike. En del tyckte också att freerunning verkade häftigt.

- Om vi skulle starta en vanlig idrottsförening betydde det att vi skulle tvingas gå med i flera olika förbund. Men inom ramen för en skolidrottsförening finns det ju inga sådana begränsningar. Så vi bestämde oss för att bilda en sådan, säger Jens.

Sagt och gjort. Efter samtal med rektor betalade skolan medlemsavgiften till Skolidrottsförbundet och i januari bildades föreningen officiellt, med just cykel och freerunning på programmet.

- Det har blivit en väldig aktivitet. Det visade sig att det höll på att byggas en mountainbikebana i närheten, så med hjälp av dem kunde vi planera en dirtbana på skolgården. Den hjälpte eleverna till att bygga under en friluftsdag, berättar Jens.

Enligt föreningens hemsida får banan bara användas efter överenskommelse under skoltid, men efter skoldagens slut är det bara att ”cykla så det ryker”. Och det gör eleverna. Enligt Jens är det fullt nästan varje kväll. Och på fredagarna kör man freerunning.

Att starta en idrottsförening handlar inte bara om fysisk aktivitet. Det handlar också om att bygga upp föreningen och lära sig att sköta den. Eftersom medlemmarna är barn mellan 10-12 år finns det naturligtvis gränser för hur mycket ansvar de kan ta, men enligt Jens har föreningens första år varit en lärorik utbildningsprocess för eleverna.

- Fast idag hänger ändå mycket på mig, vilket ju i längden inte är bra. Så jag jobbar för att få med andra från skolans personal och föräldrar i verksamheten.

Vad har då resurserna från Idrottslyftet haft för betydelse? Jens menar att de har varit avgörande.

- Vi har kunnat köpa in materiel och arrangera olika events. En del pengar har också använts till ledarkostnader, berättar han.

Och planerna för framtiden?

- Hittills har aktiviteterna dominerats av killar, även om en del tjejer varit med i framför allt freerunningaktiviteterna. Men nu kommer vi att köra igång streetdance som ett medvetet försök att få med fler tjejer.
- Sedan är det skoj att flera andra skolor i Nora har hört av sig och bett om råd och stöd för att bilda egna skolidrottsföreningar. Vårt exempel har uppenbarligen smittat av sig.

Ledarförsörjning

För att idrottsföreningarna ska kunna öppna dörrarna för fler och få fler att idrotta längre krävs både fler ledare och att föreningarna tar hand om de befintliga ledarna så att de stannar kvar i verksamheten. Inom ramen för Idrottslyftet har dessa strävanden samlats under begreppet ledarförsörjning, som varit ett prioriterat område allt sedan starten.

Ansvar för arbetet med ledarförsörjning har legat på SISU Idrottsutbildarnas distrikt, som under det fjärde året fått 25 miljoner kronor att fördela till föreningarna. Dessa medel har fördelats till 2 991 föreningar.

Insatserna utformas i de flesta fall i en dialog mellan SISU-distriktets konsulenter och föreningarna. Detta gör det möjligt att skraddarsy dem utifrån den enskilda föreningens behov. I många fall handlar det om olika utbildningar, men det kan också vara frågan om processledning i en diskussion om föreningens mål, värdegrund och arbetsformer.

Samtidigt har många SISU-distrikt, precis som specialidrottsförbunden, i högre utsträckning börjat erbjuda föreningarna färdiga utbildningspaket, något som gjort det lättare speciellt för mindre föreningar utan någon utbildningstradition att komma igång. SISU Stockholm är ett exempel på detta och upplever att paketen blivit mycket populära och ökat deltagarantalet.

Utbildningspaketen har i de flesta fall byggt på färdiga idrottsövergripande utbildningar, som exempelvis Plattformen för barn- och ungdomsledare, värdegrundsarbete utifrån

Värdefullt eller så kallade träningsläger för styrelsen. Idrottslyftet gör det möjligt för SISU-distrikten att erbjuda dessa utbildningar gratis eller till starkt reducerad kostnad.

En del distrikt har valt att bjuda in föreningarna till större samlingar. Värmland är ett sådant, som i oktober 2010 arrangerade en "SISU-helg" där ledarna erbjöds ett smörgåsbord av olika utbildningar. SISU-Väst har med ett antal kommuner diskuterat att genomföra en så kallad utbildningsvecka då föreningarna uppmuntras att lägga ner träningarna för att istället låta ledarna delta i olika utbildningar.

Sammantaget vittnar samtliga distrikt om ledarförsörjningsstödet stora betydelse. Förutom att det ger fler och mer kvalificerade ledare fungerar det också som en inkörsport för föreningar att börja satsa på utbildning och utveckling. Många beskriver också att det stärker kontakterna mellan SISU Idrottsutbildarna och de lokala idrottsföreningarna, vilket öppnar för framtida fortsatt utveckling.

Föreningen får möjlighet att förverkliga sina drömmar

- Idrottslyftet är en guldgruva, det ger föreningen möjlighet att förverkliga sina drömmar att utveckla idrottens budbärare, nämligen ledaren. Det säger Olle Kristenson, ansvarig för SISU Idrottsutbildarna Hallands arbete med ledarförsörjning inom ramen Idrottslyftet.

I Halland har SISU Idrottsutbildarna arbetat efter i stort sett samma principer i de fyra år Idrottslyftet varat. Föreningarna har varit nöjda, och arbetet har gett synliga resultat så det har inte funnits någon anledning att göra några större förändringar.

- Det är knappast någon mer avancerad vetenskap, säger Olle. Vi har inget ansökningsformulär eller några fasta ansökningstider. Alla projekt eller studiesatsningar bygger på den dialog våra konsulenter för under sina drygt 400 föreningsbesök varje år. Där försöker vi ta reda på vad föreningarna behöver och vill. Utan en egen vilja blir det aldrig något resultat. De flesta har ett behov av att både rekrytera och behålla ledare. Så att komma in på en diskussion om ledarförsörjning är inte särskilt svårt.

Och den struktur SISU Halland följer kan då delas upp i ett antal steg:

1. Föreningen tar fram en plan för rekrytera, utveckla, utbilda, stimulera och behålla ledare
  2. Föreningen tar fram en gemensam föreningspolicy
  3. Som belöning och uppmuntran får föreningen medel att anordna någon form av social aktivitet för ledarna
  4. Föreningen kan också i marknadsföringssyfte få hjälp med att trycka upp sin policy i en snygg trycksak
- I hela det här jobbet fungerar våra konsulenter som stöd och processledare. Men den stora skillnaden jämfört med tidigare är att vi som idrottens studieförbund genom Idrottslyftet också kan förmedla ett ekonomiskt bidrag till de föreningar som vill lite extra, säger Olle. På det viset får föreningen en möjlighet att förverkliga de drömmar som kanske annars bara hade förblivit drömmar.

Under Idrottslyftets fjärde år har 35 föreningar börjat förverkliga dessa drömmar genom att påbörja – och ibland också bli färdiga med – processen att ta fram en ledarförsörjningsplan eller föreningspolicy.

- Min bild är att föreningarna också verkligen har lyckats rekrytera fler ledare och att flera har blivit delaktiga i processen att ta fram olika riktlinjer. Flera föreningar vittnar speciellt om att utbildade organisationsledare är en framgångsfaktor för att kunna bedriva en så bra föreningsverksamhet som möjligt. Dessutom kan vi se att kompetensen hos såväl aktivitetsledare som organisationsledarna höjts genom olika utbildningar, menar Olle.

IFK Fjärås har redan gjort jobbet

Kungsbacka kommun har infört en certifiering av ideella föreningar i kommunen. Om de uppfyller vissa krav kring till exempel jämställdhet, utbildning av ledare och drogpolicy så får de extra bidrag. För IFK Fjärås är det inget problem. De har redan gjort jobbet, inom ramen för Idrottslyftets satsning på ledarförsörjning.

IFK Fjärås är en fotbollsförening med cirka 400 aktiva spelare. Förutom representationslag på både dam- och herrsidan strävar de efter att ha pojk- och flicklag i varje åldersklass. Precis som i de flesta andra idrottsföreningar är ledarna oftast engagerade föräldrar, som kan dra åt olika håll.

- Med stöd från SISU Idrottsutbildarna har vi tagit fram en föreningspolicy, där vi slår fast vad föreningen står för och hur vi vill att ledarna ska uppföra sig både internt och mot motståndarna, berättar föreningens utbildningsansvariga Anna-Stina Nordqvist.

Det var en grupp bestående av representanter för föreningens olika sektioner – ungdom, dam och herr – som tog fram policyn, som sedan har tryckts upp i en snygg folder.

- Det är bra att ha för att visa föräldrar. Men också en trygghet för ledarna i diskussioner om varför de gör på det ena eller andra sättet, säger Anna-Stina.

En annan poäng med policyn är att den bidrar till att hålla samman föreningen. För att ytterligare förstärka föreningskänslan träffas också ledarna i regelbundna diskussionsträffar där de bjuds på mat och lär känna varandra över laggränserna.

Föreningen har även tagit fram en utbildningsplan för ledarna, som anger vilka utbildningar ledarna bör ha gått på olika nivåer. Den börjar med Plattformen i fotbollsskolans andra år för att sedan övergå till Svenska Fotbollförbundets olika steg. Skadekurser och utbildningar i hjärt- och lungräddning finns också med i planen.

- Genom att ta hand om våra ledare får vi dem att stanna. I några lag har vi tolv ledare, kanske lite för många, men det brukar finnas uppgifter för alla. Vi ser också till att det finns utsedda föräldragrupper i varje lag, som kan ordna det praktiska kring cuper och liknande, berättar Anna-Stina.
- Tack vare den hjälp och de resurser vi fått genom Idrottslyftet hade vi redan gjort det mesta av jobbet när kommunen kom med sin certifiering. Så för oss var det ingen match.

Speciella insatser

Unga ledare

En naturlig källa för ledarrekrytering är i de flesta idrottsföreningar den egna ungdomsverksamheten. I första hand handlar det då ofta om ungdomar som av olika skäl inte vill eller kan satsa på en fortsatt egen aktiv idrottskarriär. Ett antal undersökningar visar också att ungdomar i hög grad vill ta ett ledaransvar inom idrotten, bara de blir

tillfrågade. Trots det finns det många föreningar som inte har en medveten strategi för hur de ska engagera ungdomar i ett fortsatt ledarskap.

Idrottslyftets satsning på unga ledare är ett försök att hjälpa föreningarna att hitta metoder för rekrytering, men också, och minst lika viktigt, att bygga upp stödjande miljöer som gör att de intresserade ungdomarna känner sig välkomna och kan utvecklas i sitt ledarskap. Huvudansvaret för arbetet ligger på SISU-distrikten.

I distriktens rapporter går det att urskilja två olika huvudlinjer i arbetet med unga ledare. Den ena bygger på centrala aktiviteter – nätverksträffar och utbildningar – för ett antal utvalda ungdomar. Den andra bygger på föreningsbaserade initiativ, där också arbetet utförs i föreningarna. Många distrikt kombinerar båda arbetssätten, men ofta ligger tyngdpunkten på det ena eller andra.

Halland är ett av de distrikt som huvudsakligen jobbat centralt, med träffar kring olika teman. Även i Skåne har unga ledare, sammanlagt 90 stycken, samlats under tre helger för utbildning i Plattformen, Idrottens föreningslära och värdegrundsfrågor. I de distrikt som huvudsakligen utgått från föreningarnas initiativ har mycket handlat om att skapa stödjande miljöer för ungdomarna i föreningarna. Västerbotten och Östergötland är två sådana distrikt där utformningen av arbetet varierat från förening till förening.

En av nästan samtliga distrikt använd metod för att stödja ungdomarna i deras ledarskap är att se till att de får äldre och mer erfarna mentorer, antingen på hemmaplan i föreningen eller centralt via SISU-distriktet. Men det handlar också om att få de yngre och de äldre ledarna att prata med varandra, ett skäl till att Stockholm satt fokus på att skapa mötesplatser för sådana generationsövergripande samtal.

Att ungdomar är bäst på att prata med och inspirera ungdomar är något flera distrikt tagit fasta på. I Blekinge har SISU-distriktet byggt upp en pool bestående av åtta ”flexibla, mobila, unga” utbildare som efter att ha utbildats i pedagogiska metoder besökt föreningar och sommarens idrottsskolor.

Även om distriktet kan peka på konkreta resultat i form av rekryterade och utbildade unga ledare betonar många att det handlar om ett långsiktigt arbete. SISU-Stockholm formulerar det väl:

”Vi kan utbilda ihjäl ungdomar i ledarskap och föreningskunskap – det är inte där skon klämmer. Det är när vi förändrar strukturer i föreningarnas sätt att arbeta, rekrytera, jobba med att behålla, hålla möten, skapa mötesplatser och så vidare som vi verkligen kommer att nå vår vision.”

SISU-Västmanland inspirerar unga ledare

- Vårt uppdrag är att lyfta unga idrottsledare, ge dem inspiration och självförtroende.

Det säger Sofia Lyckman, en av två ansvariga för arbetet med unga ledare i SISU-Västmanland. Hon är själv en ung ledare, som så många andra tjejer med en bakgrund inom ridsporten, som hon kom i kontakt med redan i fyraårsåldern.

Just inspiration stod i fokus på det SportCamp som SISU-Västmanland genomförde i december 2010. Ett fyrtiotal unga ledare samlades på Kungsörstorp, där de bland annat fick höra Helena Carlsson, tidigare medlem i RF:s och SISU Idrottsutbildarnas ungdomsråd och numera styrelseledamot i Ridsportförbundet, berätta om på vilket sätt hennes unga ledarskap format hennes liv och karriär. Merparten av deltagarna var

nominerade av sina föreningar, men några handplockades direkt av Sofia och hennes kollega.

- SportCampen var jättelyckad, deltagarna var väldigt nöjda. Men samtidigt har vi börjat fundera över hur mycket sådana här centrala initiativ egentligen ger. De är säkert bra för individerna, men det finns många exempel på att föreningarna har svårt att fånga upp dem efteråt, säger Sofia.

Därför har SISU-Västmanland bestämt sig för att ändra inriktning. Enligt Sofia visar erfarenheten att idrottspecifika satsningar ger mer. Av den anledningen ska arbetet i framtiden mer uttalat utgå från föreningarnas egna initiativ.

Att träna andra ger så mycket tillbaka

En av de unga ledare som var med på SportCampen i Kungsörstorp heter Ida Björnström. Hon är 20 år och ägnar sig åt kickboxning i Västerås Kampsportcenter. Det har hon inte alltid gjort, även om hon ägnat sig åt idrott sedan barnsben.

- I början höll jag mest på med fotboll och innebandy. Men för några år sedan tröttnade jag och ville ägna mig åt något mer individuellt. Det blev kickboxning, berättar Ida.

Hon säger själv att hon vill ligga på hög nivå i allt hon sysslar med, vare sig det gäller idrottandet eller någon annan del av livet. Och att vara ledare hjälper henne att bli en bättre utövare. Därför har hon utbildat sig till instruktör.

- Att leda och träna andra ger så mycket tillbaka. Man lär sig förstå både andra och sig själv.

Idas minnen från SportCampen för ett drygt år sedan är bara positiva. Framför allt tycker hon att det var givande att prata och utbyta erfarenheter med unga ledare från andra idrotter.

- Vi hade många hetsiga diskussioner, i positiv mening. Dessutom känns det som att jag fick kompisar för livet.

Det är kompisar Ida kan fortsätta ha glädje av, genom att ringa eller ha kontakt med via Facebook. Hon har också regelbunden kontakt med Sofia och Lalla på SISU Västmanland, som fungerar som bollplank.

Ida tycker inte att det är något problem att vara ung ledare i Västerås Kampsportcenter.

- Här blir man respekterad för den man är. Det kanske beror på att vi alltid tränar i blandade grupper – tjejer och killar, unga och gamla, elitaktiva och motionärer. Alla kan lära av varandra, menar hon.

Vem kommer då Ida Björnström att vara om tio år?

- Jag kommer att ha tagit minst ett SM-guld. Och så kommer jag fortfarande att träna ungdomar, svarar hon utan att tveka.

Tillgänglighet

Bristande tillgång till idrottsanläggningar är för många föreningar det största hindret för att såväl rekrytera som behålla fler barn och ungdomar. Därför har även under Idrottslyftets fjärde år 50 miljoner kronor avsatts till att bidra till ökad tillgänglighet, skapandet av nya eller förbättringar av befintliga anläggningar. Enligt reglerna ska

bidragen leda till bättre förutsättningar för barns och ungdomars idrottande. Det ska också finnas en öppenhet för nytänkande och alternativa former av idrottsmiljöer.

Totalt har 181 olika objekt beviljats bidrag. Förutom ett 20-tal näridrottsplatser eller liknande multisportanläggningar har 35 olika idrotter på så sätt fått förbättrad tillgänglighet. Liksom tidigare år är konstgräsplaner för fotboll vanligast, men även orientering, skyttesport, golf och ridsport har fått stöd till flera objekt.

Även om 50 miljoner kronor kan tyckas vara mycket pengar räcker de inte långt när det gäller att bygga nya idrottsanläggningar. Men på samma sätt som tidigare år har det gått att "växla upp" stödet genom att kommunerna och/eller andra intressenter också gått in med stöd. Totalt har de drygt 49 miljoner kronorna (en miljon har avsatts för samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting) till slut blivit drygt 311,5 miljoner, det vill säga 6,3 gånger större.

Vi har fått Sveriges bästa anläggning

- Vi har fått Sveriges bästa skridskoanläggning. Andra föreningar är avundsjuka på oss och reser hit för att ha träningsläger.

Björn Forslund, ordförande i Sundsvalls Skridskoklubb, är både stolt och nöjd. Med stöd från Idrottslyftet och Skridskoförbundet kunde föreningen bygga om rundbanan på Gärdehov så att den nu blivit lite snävare och därmed betydligt lättare för barn och ungdomar att åka.

För en icke insatt person kan det tyckas lite märkligt, och Björn säger också att det är betydligt lättare att visa än att förklara med ord. Men han gör ändå ett försök:

- Den tidigare kurvan hade en radie på 26 meter. För de yngre innebar det att de nästan tvingades åka som på rakan. När vi nu fick radien minskad till 24 meter, som är tävlingsstandard kan även barnen och ungdomarna använda riktig kurvteknik. Det är en förklaring till att våra unga åkare tagit ett antal SM-guld.

Ombyggnaden fick också andra positiva effekter. Den skapade utrymme för en ny uppvärmningsbana som gör att de yngsta kan åka utan att vara i vägen för de äldre. Det är viktigt för en ungdomsinriktad förening som Sundsvalls Skridskoklubb.

Skridskosporten har en stolt tradition i Sverige, men har under senare tid fört en tynande tillvaro. Enligt Björn håller dock den trenden på att brytas.

- Sundsvall och Trollhättan är två föreningar på frammarsch. Vi har gått från noll till 40 aktiva på några år. Och då spelar naturligtvis en bra anläggning en viktig roll.

Precis som på många andra håll konkurrerar Sundsvalls Skridskoklubb med bandyn, i det här fallet Selånger, om istider. Men med en bra dialog tycker Björn inte det är något problem.

- Vi har båda intresse av att det är mycket aktivitet på isen. Många människor drar fler människor. Vi samarbetar också med långfärdsåkarna i Friluftsrådet och med skolorna. Och så finns naturligtvis allmänhetens åkning.

Så det är inte bara skridskoklubben som gläds åt den ombyggda anläggningen, även om Björn naturligtvis hoppas att några fastnar för skridskosporten.

Projektstöd

Drive in-idrott

Inför Idrottslyftets tredje år inleddes den nationella satsningen på drive in-idrott som ett försök att med idrotten som verktyg skapa aktivitet och positiva mötesplatser för att därigenom öppna dörrarna till idrotten för fler och bidra till att de får en positiv sysselsättning. Men också att utveckla en arbetsmetodik och en kunskapsbank för föreningar och kommuner och därigenom bidra till att utveckla även föreningarnas ordinarie verksamhet. Självklart kan drive in-verksamheten fungera som ett rekryteringsverktyg. Aktiviteten vänder sig i första hand till ungdomar i åldern 13-20 år och har fokuserat på områden som

- har lågt idrottsutövande
- har ungdomsrelaterad helgproblematik
- är riskområden med stor segregation

Sju DF är involverade i arbetet: Skåne, Stockholm, Värmland, Västerbotten, Västsvenska Idrottsförbundet, Örebro län och Östergötland. Under året har verksamheten varit igång i 17 områden. Verksamheten är populär, uppskattningsvis aktiverar drive in-idrott minst 1 000 personer per fredagskväll. Ungdomarna är med och styr vilka aktiviteter som ska finnas med på programmet – det har handlat om till exempel fotboll, innebandy, basket, gymnastik, boxning, brottning, taekwondo och dans. Ambitionen är att verksamheten ska fortsätta i huvuddelen av dessa områden efter projekttidens slut, men naturligtvis också att den ska sprida sig till andra områden.

Verksamheten kommer att ges projektstöd även under hösten 2011 med förhoppningen om en mer permanent lösning inför 2012.

Drive in-idrott har löpande under projekttiden följts av två oberoende utvärderare som studerat fem av de 17 områdena. Under hösten 2011 kommer deras utvärderingsrapport att presenteras.

FLORA

Även om svensk idrott lyckas engagera många människor med utländsk bakgrund gäller det nästan uteslutande barn och ungdomar. I styrelser och kommittéer saknas fortfarande i stor utsträckning mångfalden.

Under Idrottslyftets tredje år startades därför projektet FLORA (Fler organisationsledare till svensk idrott). Projektet hade som syfte att hitta former för hur föreningar kan arbeta med rekrytering av organisationsledare med utländsk bakgrund. Tanken var att involvera fyra SF som i sin tur skulle plocka ut fem föreningar var, det vill säga totalt 20 föreningar. Dessa skulle få en utbildning omfattande tre heldagar med bland andra etnologen Jesper Fundberg.

Det visade sig dock svårt att rekrytera föreningar. Endast tre föreningar från två förbund, Basket och Innebandy, var tillräckligt intresserade för att gå med i projektet. Med dessa hölls tre utbildningsträffar. Men därefter hoppade två av föreningarna kvar, varför projektet har avslutats.

Det finns skäl att fundera över varför intresset varit så svagt, trots frågans stora betydelse, och det faktum att de flesta föreningar anser sig ha problem med att rekrytera just organisationsledare. Kanske ställdes kraven för deltagande för högt. Eftersom problemet i

högsta grad kvarstår blir det viktigt att analysera erfarenheterna från det som måste kallas ett misslyckande och dra slutsatser inför ett nödvändigt fortsatt arbete.

Mångfald

Genom Idrottslyftet har många föreningar fått möjlighet att på olika sätt bredda sin verksamhet. Riksidrottsförbundet såg ändå att det fanns ett behov av att sätta ännu större fokus på mångfaldsfrågan och utlyste därför under hösten 2010 särskilda medel till föreningar som vill arbeta med detta.

I ansökningskriterierna angavs att verksamheten skulle vara långsiktig (1-2 år) och syfta till att skapa bättre villkor för barns och ungdomars idrottande. Verksamheten skulle genomföras i närsamhället och nå målgrupper som idag inte finns med i någon större utsträckning. Intresserade föreningar uppmanades att fundera på följande två frågor:

- Vilka målgrupper i er omgivning skulle ni bättre kunna involvera i er verksamhet?
- Hur behöver ni utforma verksamheten för att nå dessa målgrupper?

Över 100 ansökningar skickades in, vilket kan tas som ett tecken på att engagemanget för att jobba med att öka mångfalden inom svensk idrott är stort.

Riksidrottsförbundet beviljade medel till 15 satsningar fördelade mellan olika idrotter och över hela landet. Vidare säkerställdes att verksamheten totalt sett skulle rikta sig till flera olika målgrupper.

De föreningar som beviljades medel var: Arlanda Amerikansk Fotboll, Bollnäs Simsällskap, Eskilstuna Friidrottsförening, Falu Kanotklubb, Huddinge IF, Hästö IF, IF Capoeira Luta da vida, IFK Luleå, KFUM Bordtennis Katrineholm, Kista Soccer Club KFUK-KFUM, Korp-förening Malung-Sälen, Landskrona Taekwondoakademi, Malå IF, Sorsele IF och Tennisklubben Hobby.

De 15 satsningar som tilldelats medel är pilotprojekt och Riksidrottsförbundet kommer därför att lägga stor vikt på uppföljning och utvärdering. Under projekttiden kommer Riksidrottsförbundet bland annat att arrangera tre gemensamma träffar för föreningarna, där de kan utbyta erfarenheter samtidigt som Riksidrottsförbundet kan ta vara på den kunskap föreningarna förmedlar och föra den vidare till övriga i idrottsfamiljen. Den första träffen genomfördes i januari 2011.

Innan projekttidens utgång ska alla 15 satsningarna ha presenterats på www.rf.se, vilket är ett arbete som redan har påbörjats.

Forskning och utvärdering

I Riksidrottsstyrelsens antagna plan för utvärderingen av Idrottslyftet från 2008 anges bland annat följande två områden stå i fokus:

- Extern utvärdering genom vilken både forskare och konsulter kopplas samman med berörda idrottsorganisationer för att utifrån centralt formade mål och strategier följa upp Idrottslyftets processer och resultat
- Etablering av fristående studier om barn- och ungdomsidrott till vilka forskare bjuds in att formulera projekt som kan fylla nödvändiga kunskapsluckor

Utifrån detta har sex forskargrupper vid lika många lärosäten tidigare fått i uppdrag att utvärdera totalt 24 specialidrottsförbund samt RF:s eget arbete vad gäller Idrottslyftet. Parallellt har även ett externt utvärderingsföretag fått uppdraget att utvärdera

verksamhetsområdena tillgång och tillgänglighet till anläggningar/idrottsmiljöer samt samverkan mellan idrottsföreningar och skolor. Dessutom har en extern utvärderingskonsult senare kontrakterats för att genomföra en övergripande analys av dessa utvärderingsinsatser. En avgörande gemensam utgångspunkt i alla dessa utvärderingar är att så objektivt som möjligt undersöka Idrottslyftets verksamhet i förhållande till dess mål och syften. Satsningen Drive-in idrott har också utvärderats på motsvarande sätt.

Inför att de olika utvärderingsgrupperna under hösten 2011 avslutar sina respektive uppdrag hölls en tredje och sista uppföljningskonferens där de inblandade utvärderarna presenterade och diskuterade sina pågående arbeten tillsammans med representanter för SF, DF och RF.

Utvärderingssatsningen har skett dels löpande och dels i punktinsatser närmare slutet. Den övergripande intentionen har hela tiden varit att skapa en så rättvisande bild och fördjupad analys som möjligt av de strategier, metoder och verksamheter som Idrottslyftet involverat. Den samlade kunskapen från detta arbete är viktig för det fortsatta utvecklingsarbetet inom Idrottslyftet specifikt och svensk idrott generellt.

Som svar på det andra prioriterade området ovan utlystes 2009 även medel för forskningsprojekt med bäring på barn- och ungdomsidrott. De tolv projekt som till sist beviljades medel om nästan fem miljoner kronor avrapporteras under det sista kvartalet 2011.

Slutord

När Idrottslyftet beslutades av riksdagen 2007 var det som en fyraårig satsning på att utveckla svensk idrotts barn- och ungdomsverksamhet för att öppna dörrarna för fler och behålla dem längre i verksamheten. Dessa fyra år är nu till ända.

Idrottslyftet har under den här tiden blivit ett begrepp, inte bara inom idrottsrörelsen utan i hela samhället. Antalet involverade föreningar och engagerade barn och ungdomar har ökat för varje år. Det visar att det finns en stark vilja till utveckling och kreativ kraft inom svensk idrott, en kraft som det räcker med ett ganska begränsat stöd för att släppa loss.

Även om det är svårt att peka på tydliga resultat, i form av generellt ökat antal aktiva barn och ungdomar eller LOK-stödsaktiviteter vittnar många föreningar och förbund om en positiv utveckling: nystartad barn- och ungdomsverksamhet, fler unga medlemmar och inte minst fler och bättre utbildade ledare.

Än viktigare är kanske ändå att stödet från Idrottslyftet startat processer på såväl förbunds- som föreningsnivå. Det har fått föreningar och förbund att börja fundera över både innehåll och form i sin barn- och ungdomsverksamhet, och dessutom hjälpt till att stärka kontakten mellan de olika nivåerna så att de kan stimulera varandra. Kontakterna har också i många fall stärkts mellan SF-ledet (föreningar/SDF/SF) och stödorganisationerna (RF/DF och SISU Idrottsutbildarna/SISU-distrikt) vilket lägger grunden för en fortsatt utveckling.

Som ett tecken på detta kan vi se en tendens till att diskussionerna övergår från ren kvantitet till att mer handla om kvalitet: På vilket sätt kan vi förändra vår verksamhet så att den blir bättre anpassad till barns och ungdomars önskemål och behov? Ett ökande antal SF har också lanserat nya barnanpassade tävlings- och träningsformer. Detsamma gäller jämställdhetsperspektivet där exempelvis ett antal förbund infört mixade klasser i de yngre åldrarna.

Dessa diskussioner, och detta arbete, måste fortsätta och fördjupas. Därför är det glädjande att Idrottslyftet nu har blivit en del av statens ordinarie idrottsanslag. I det fortsatta arbetet ska självfallet erfarenheterna från de gångna fyra åren tas tillvara, med hjälp av bland annat den utvärdering som ett antal lärosäten runt om i landet och ett utvärderingsföretag har gjort. Det är viktigt att dessa erfarenheter analyseras noggrant, och att en eventuellt justerad inriktning förankras ordentligt. Därför kommer den första perioden av det nya Idrottslyftet att bygga på samma principer som det hittillsvarande arbetet.

Statistik

Idrottslyftet år 4 SF

SF	Tilldelat förenings- stöd i tkr	Antal IF i för.register 2010	Antal IF LOK-stöd 2010	Antal IF som fått IL-medel	Antal beviljade projekt	Projekt per förening	Deltagare		Antal pojkar
							Antal totalt	Antal flickor	
Akademisk idrott	1 151	75	13	29	59	2,0	1 746	1 165	581
Amerikansk Fotboll	680	78	34	12	10	0,8	815	318	497
Badminton	2 413	242	190	226	511	2,3	3 235	1 990	1 245
Bandy	2 693	277	113	87	371	4,3	15 362	4 718	10 644
Bangolf	562	104	37	38	130	3,4	1 966	710	1 256
Baseboll & Softboll	513	41	17	24	83	3,5	1 888	760	1 128
Basket	7 784	371	232	124	493	4,0	37 823	19 075	18 748
Biljard	292	52	7	11	19	1,7	784	154	630
Bilsport	1 185	477	61	55	78	1,4	3 459	997	2 462
Bob o Rodel	355	17	3	5	14	2,8	3 520	1 544	1 976
Bordtennis	3 609	731	389	150	243	1,6	6 150	2 450	3 700
Boule	545	282	12	12	14	1,2	483	222	261
Bowling	1 800	783	299	121	105	0,9	5 381	2 140	3 241
Boxning	1 701	163	126	39	77	2,0	2 755	1 154	1 601
Brottning	1 662	169	137	42	50	1,2	1 255	570	685
Budo & Kampsport	2 090	677	397	138	133	1,0	3 524	1 475	2 049
Bågskytte	707	148	107	43	97	2,3	1 089	399	690
Casting	324	63	11	5	11	2,2	404	168	236
Curling	636	67	28	20	34	1,7	1 627	742	885
Cykel	1 452	264	85	32	58	1,8	482	159	323
Danssport	916	150	85	36	63	1,8	1 741	983	758
Dart	189	165	2	0	0	0,0	0	0	0
Dragsport	357	100	6	14	30	2,1	167	107	60
Dragkamp	312	27	9	8	20	2,5	823	329	494

SF	Tilldelat förenings- stöd i tkr	Antal IF i för.register 2010	Antal IF LOK-stöd 2010	Antal IF som fått IL-medel	Antal beviljade projekt	Projekt per förening	Deltagare		Antal pojkar
							Antal totalt	Antal flickor	
Dövidrott	1 165	46	16	18	28	1,6	228	108	120
Flygsport	719	392	36	28	28	1,0	386	125	261
Fotboll	41 432	3 462	2 276	1214	3000	2,5	48 835	18 832	30 003
Friidrott	7 793	983	436	240	206	0,9	8 401	4 622	3 779
Frisbeesport	377	72	23	13	11	0,8	55	21	34
Fäktning	787	51	37	30	77	2,6	2 795	936	1 859
Golf	3 292	484	320	119	86	0,7	6 238	1 110	5 128
Gymnastik	8 070	1 175	658	183	507	2,8	8 768	6 690	2 078
Gång & vandring	584	127	6	5	20	4,0	1 873	973	900
Handboll	7 954	517	328	259	514	2,0	65 000	33 000	32 000
Handikappidrott	4 494	486	222	30	42	1,4	1 245	376	869
Innebandy	11 768	1 234	743	247	761	3,1	11 808	4 327	7 481
Ishockey	11 338	633	372	300	1452	4,8	55 400	5 200	50 200
Issegling	184	43	8	13	19	1,5	182	73	109
Judo	1 336	161	136	30	60	2,0	3 872	1 862	2 010
Kanot	1 426	116	59	33	71	2,2	1 924	804	1 120
Karate	1 500	314	232	57	87	1,5	1 075	419	656
Klättring	408	69	25	24	22	0,9	258	147	111
Konstämning	1 867	138	128	74	261	3,5	2 690	2 301	389
Korpen	8 353		95	103	232	2,3	18 771	6 790	11 981
Landhockey	292	26	8	8	17	2,1	880	399	481
Motorcykel & Snöskoter	1 446	557	132	66	69	1,0	1 124	314	810
Mångkamp	555	98	18	19	27	1,4	2 580	1 268	1 312
Orientering	3 886	609	365	115	179	1,6	23 427	11 718	11 709
Racerbåt	303	47	2	11	30	2,7	690	194	496
Ridsport	11 484	918	641	298	471	1,6	17 064	15 266	1 798
Rodd	766	65	25	16	19	1,2	992	483	509
Rugby	649	51	20	26	50	1,9	6 512	2 891	3 621
Segling	2 347	414	156	42	86	2,0	2 590	1 039	1 551
Simning	6 788	350	255	116	394	3,4	9 363	5 223	4 140

	Tilldelat förenings- stöd i tkr	Antal IF i för.register 2010	Antal IF LOK-stöd 2010	Antal IF som fått IL-medel	Antal beviljade projekt	Projekt per förening	Deltagare Antal totalt	Antal flickor	Antal pojkar
SF	4 424	1 526	509	174	320	1,8	9 641	4 844	4 797
Skidor	456	60	20	17	15	0,9	649	319	330
Skidskytte	2 364	1 201	325	85	122	1,4	1 443	624	819
Skolidrott	912	67	15	15	36	2,4	893	427	466
Skridsko	1 456	1 313	451	143	193	1,3	13 150	4 730	8 420
Skyttesport	672	178	74	47	97	2,1	328	112	216
Sportdykning	554	62	16	7	9	1,3	447	132	315
Squash	880	156	55	14	16	1,1	436	146	290
Styrkelyft	1 146	190	123	30	30	1,0	4 859	2 161	2 698
Taekwondo	5 662	488	311	142	273	1,9	6 192	2 486	3 706
Tennis	474	136	14	13	16	1,2	1 987	935	1 052
Triathlon	662	89	40	27	68	2,5	741	292	449
Tyngdlyftning	316	50	13	6	9	1,5	70	35	35
Varpa	516	75	33	22	46	2,1	574	229	345
Vattenskiidor	2 217	194	120	53	182	3,4	6 018	3 231	2 787
Volleyboll									
Summa	200 000	24 946	12 297	5 803	12 961	2,2	448 933	190 543	258 390

Idrottslyftet år 4 DF

DF	Tilldelat förenings- stöd i tkr	Antal IF i för.register 2010	Antal IF LOK-stöd 2010	Antal IF som fått IL-medel	Antal beviljade projekt	Projekt per förening	Deltagare		Antal pojkar
							Antal totalt	Antal flickor	
Blekinge	1 441	395	217	85	182	2,1	13 691	6 559	7 132
Dalarna	2 371	981	452	85	94	1,1	9 637	4 848	4 789
Gotland	468	186	105	38	59	1,6	5 764	2 812	2 952
Gästrikland	1 435	333	151	72	85	1,2	11 249	5 657	5 592
Halland	2 685	779	428	146	368	2,5	17 310	8 256	9 054
Hälsingland	1 030	412	214	52	86	1,7	4 612	1 929	2 683
Jämtland/Härjedalen	850	474	174	49	37	0,8	2 951	1 481	1 470
Norrbottnen	2 372	719	336	62	79	1,3	15 200	7 100	8 100
Skåne	10 236	2 334	1 322	272	278	1,0	65 277	30 615	34 662
Småland	6 503	1 930	1 095	182	248	1,4	44 537	21 131	23 406
Stockholm	17 165	2 930	1 130	281	35	0,1	71 169	34 312	36 857
Södermanland	2 707	782	373	61	89	1,5	16 470	7 725	8 745
Uppland	3 401	948	410	94	64	0,7	11 604	5 612	5 992
Värmland	2 581	910	436	105	164	1,6	19 940	9 696	10 244
Västerbotten	2 647	721	339	55	177	3,2	8 771	4 237	4 534
Västergötland	4 803	1 491	788	55	58	1,1	41 226	19 862	21 364
Västernorrland	2 392	699	361	47	50	1,1	5 785	3 076	2 709
Västmanland	2 249	577	299	71	73	1,0	19 588	7 276	12 312
Västsvenska	7 924	1 834	863	124	135	1,1	24 673	11 995	12 678
Örebro	1 588	581	252	48	80	1,7	4 135	1 937	2 198
Östergötland	3 152	851	431	127	215	1,7	36 988	17 768	19 220
Summa	80 000	20 867	10 176	2 111	2 656	1,3	450 577	213 884	236 693

Idrottslyftet år 4 SISU Idrottsutbildarna

SISU	Tilldelat		Tilldelat		Antal IF i för.register 2010	Antal IF LOK-stöd 2010	Antal unika IF		Antal unika IF Idrottslyftet år 4 Unga ledare
	föreningsstöd tkr	Ledarförsörjning	föreningsstöd tkr	Unga ledare			Idrottslyftet år 4	Ledarförsörjning	
Blekinge	881		85		395	217	88	88	30
Dalarna	777		167		981	452	220	220	38
Gotland	409		38		186	105	38	38	7
Gästrikland	468		61		333	151	94	94	12
Halland	846		158		779	428	104	104	14
Hälsingland	553		81		412	214	56	56	2
Jämtland/Härjedalen	589		69		474	174	48	48	7
Norrboten	673		130		719	336	92	92	10
Skåne	2 002		486		2 334	1 322	247	247	35
Småland	3 031		395		1 930	1 095	372	372	39
Stockholm	2 224		425		2 930	1 130	131	131	49
Södermanland	832		135		782	373	38	38	10
Uppland	848		155		948	410	91	91	10
Värmland	1 223		161		910	436	142	142	37
Västerbotten	1 025		138		721	339	122	122	12
Västergötland	3 179		289		1 491	788	306	306	53
Västernorrland	620		142		699	361	136	136	12
Västmanland	778		114		577	299	146	146	28
Västsvenska	1 855		336		1 834	863	196	196	36
Örebro	1 336		97		581	252	202	202	16
Östergötland	850		165		851	431	122	122	18
Summa	25 000		3 825		20 867	10 176	2 991	2 991	475

Beviljade tillgänglighetsobjekt år 4

Distrikt	Typ av anläggning	Idrottsförening	Total kostnad	Bidrag från Idrottslyftet	
Blekinge	När-IP	Sölvesborgs GolF	Upptaget under år 3	17 000 kr	
	OL-karta	Stigmännen Karlshamns OK	700 000 kr	100 000 kr	
	Skytteanläggning	Karlshamns Ungdomspistolsskytteklubb	935 000 kr	300 000 kr	
	Fotbollsplan 105x65 m	Saxemara IF	2 680 000 kr	350 000 kr	
	Nya greener (3 st)	Carlskrona GK	1 600 000 kr	128 000 kr	
Dalarna	Utomhusbana för ridning	Leksands Ridklubb	341 000 kr	170 000 kr	
	Dusch-omklädningsrum	Öna SK	750 000 kr	284 000 kr	
	Curlingbanor (2 st)	Falu Curling Club	5 000 000 kr	500 000 kr	
	Roddens Hus	Brudpiga Roddklubb	3 050 000 kr	569 000 kr	
Gotland	När-IP	Hemse BK	750 000 kr	200 000 kr	
	Klättervägg	Visby KK	235 000 kr	110 000 kr	
	Inköp av skjutbana	Klinte Skyttegille	450 000 kr	100 000 kr	
	OL-kartor	Gotlands Bro OK	400 000 kr	125 000 kr	
	Speedwaybanor (2 st för knatte/junior)	GMF Speedway (Bysarna)	1 143 000 kr	150 000 kr	
	Ridbanor	Norra Gotlands RK	240 000 kr	109 000 kr	
Gästrikland	Konstgräsplan	Hemse BK (Levide IF, Fardhem IF, När IF)	Upptaget under år 5	20 000 kr	
	Elhockeystolar	KF Heros	340 000 kr	170 000 kr	
	När-IP	Stora Sätterskolan IF (IK Sätra, Tjäderbasket)	770 000 kr	350 000 kr	
	OL-karta	Österfärnebo IF	191 000 kr	95 000 kr	
	OL-karta	OK Hammaren	216 000 kr	95 000 kr	
Halland	Konstis	Gävle GIK (Hille/Åbyggeby IK)	875 000 kr	214 000 kr	
	Skatepark	Laholms IF Träningsverket + 5 IF	Upptaget under år 3	268 000 kr	

	Konstgräsplan (105x65 m)	Laholms FK + 14 IF	5 000 000 kr	400 000 kr
	Svingstudio	Särö GK	1 359 000 kr	250 000 kr
	Fotbollsplaner och skjutbana	Åtråns FF + 3 IF	Upptaget under år 5	104 000 kr
Hälsingland	Konstgräsplan (90x46 m)	Delsbo IF	3 600 000 kr	200 000 kr
	Tak och bottenplatta till ishall	Lindfallets SK	6 750 000 kr	350 000 kr
	Friidrottshall	Söderhamns IF Friidrott	3 130 000 kr	405 000 kr
Jämtland/Härjedalen	Nya fotbollsytor	Offerdals IF	Upptaget under år 3	15 000 kr
	Isoval 400 m	IF Castor	537 000 kr	200 000 kr
	Grönyta för spontanidrott	Ås IF	531 000 kr	156 000 kr
	Kompl. 7-mannaplaner	Undersåkers IF	86 000 kr	43 000 kr
	När-IP	Hunge IF	208 000 kr	104 000 kr
	Elljusspår 2,4 km	Duveds IF	480 000 kr	200 000 kr
	När-IP	Frostvikens FF	1 022 000 kr	300 000 kr
	Utbildningslokal	Östersunds FK	1 970 000 kr	250 000 kr
	Utbildningslokal	Frösö IF	525 000 kr	147 000 kr
Norrbottnen	Basketstolar (10 st)	Luleå Basketcentrum	Upptaget under år 3	75 000 kr
	Gymnastikbyggnad, utrustning	Luleå Gymnasterna	Upptaget under år 3	244 000 kr
	Belysning fotboll	Älvsby IF	440 000 kr	200 000 kr
	När-IP, Kulan	Infjärdens SK	380 000 kr	150 000 kr
	Konstgräsplan (111x71 m)	IFK Arvidsjaur, fotboll	3 265 000 kr	400 000 kr
	Bågskyttebana	Luleå Bågskytteallskap	205 000 kr	86 000 kr
	Skolkartor	Vittjärvs IK	232 000 kr	100 000 kr
	RIB-båt	Luleå SDK Polar	224 000 kr	112 000 kr
	Skidlekplats	Piteå Skidskytteklubb (+ 8 IF)	198 000 kr	99 000 kr
	När-IP, Kulan	Norrjärdens IF	380 000 kr	152 000 kr
	RIB-båt	Luleå SS	180 000 kr	90 000 kr
	RIB-båt	Piteå SS	180 000 kr	90 000 kr

Skåne	Elektronisk markeringsutr till skjutbana	Öved-Östraby SF	666 753 kr	150 000 kr
	Elektronisk markeringsutr till skjutbana	Falsterbo-Vellinge SF	470 000 kr	150 000 kr
	Elektronisk markeringsutr till skjutbana	Dagstorp Lilla Harrie SF	365 000 kr	150 000 kr
	Motions- och gymnastikhall	Malmö Bellevue Tennisklubb + fler IF	800 000 kr	400 000 kr
	Konstgräsplan	Skillinge IF + 3 IF	4 900 000 kr	800 000 kr
	Konstgräsplan	Fotbollslianen i Tomelilla, som består av 7 IF	5 200 000 kr	1 000 000 kr
	Gymnastikutrustning	GK Motus-Salto	750 000 kr	250 000 kr
	Tillbyggnad av bordtennishall	Eslövs AI Bordtennis	1 450 000 kr	250 000 kr
	Inköp av motor + båt med motor	Skånörs Båtklubb	200 000 kr	100 000 kr
	RIB-båt inkl. tillbehör	Borstahusens Segelsällskap	200 000 kr	100 000 kr
	2 RIB-båtar inkl. tillbehör,	Ångelholm-Skalderviken SS och SS Delfinen	370 000 kr	125 000 kr
	Spontanidrottsbyggnad för boule	Bouleklubben Rövarekulan	258 785 kr	100 000 kr
	Korthålsbana	Söderåsens Golfklubb	240 000 kr	120 000 kr
	RIB-båt inkl. tillbehör	Wikens Båtsällskap	207 725 kr	100 000 kr
	Konstgräsplan	Åkarp IF	6 300 000 kr	400 000 kr
	Multiportanläggning	Malmö Streetbasketklubb + 2 IF	1 400 000 kr	400 000 kr
	Inomhushall/svingstudio	Trelleborgs GK	596 800 kr	298 400 kr
	Träningslokal	Vasatorps GK	480 000 kr	240 000 kr
	Friidrotts- och gymnastikhall	Klippans Gymnastikrets, Klippans Friidrottsklubb	2 000 000 kr	295 000 kr
	Judolokal	Sandby Judoklubb	200 000 kr	100 000 kr
	Ny träningslokal	Ystad Budo Club	207 000 kr	85 000 kr
	Beachanläggning	Lunds Volleybollklubb	800 000 kr	300 000 kr
	OL-kartor	Malmö OK + 10 IF	1 236 000 kr	300 000 kr
Småland	Ridslinga	Bankeryds RK	358 000 kr	100 000 kr
	Konstgräsplan	Waggeryds IK + 3 IF	3 000 000 kr	300 000 kr
	Idrottshall	Ljungby Innebandy	20 875 000 kr	300 000 kr

När-IP	Annebergs GIF	735 000 kr	200 000 kr
Gym med utrustning	Grennaskolans IF	281 000 kr	140 000 kr
Gym med utrustning	Järnsås MoIK	172 000 kr	86 000 kr
Konstgräsplan (58x105 m)	Gransholms IF	2 200 000 kr	300 000 kr
OL-kartor	Hultsfreds OK	215 000 kr	100 000 kr
7-manna gräsplan (45x75 m)	IFK Lammhult	266 000 kr	130 000 kr
Utbildnings- och samlingslokal	IFK Kalmar	1 370 000 kr	220 000 kr
2 nya grustennisplaner	Huskvarna Jönköpings TK	673 000 kr	194 000 kr
När-IP	Läckeby GoIF	570 000 kr	250 000 kr
Träningslokal, närspelområde och knattebana	Nässjö Golfklubb	531 000 kr	172 000 kr
Spontanidrottsplats	Tranås FF och IBF Tranås	920 000 kr	200 000 kr
OL-karta	Bredaryds SOK	343 000 kr	100 000 kr
Skolidrottsplats	Apladalsskolans IF	5 643 000 kr	200 000 kr
Stockholm			
Om- och tillbyggnad av övningsgreen	Wäsby GK	341 322 kr	100 000 kr
Konstgräsplan	Mälardalens IK	1 100 000 kr	500 000 kr
Skolkartor	IF i Stockholms OF	340 000 kr	170 000 kr
Hacksjöns skytteanläggning	Botkyrka Skytteförening	2 600 000 kr	800 000 kr
Konstgräsplan + friidrottsytor	FK Bromma + Bromma IF Friidrott	Upptagen år 3	500 000 kr
Bollhall	Värmdö IF	24 000 000 kr	2 400 000 kr
Elektroniska tavlor	Össeby-Garns Skytteförening	209 745 kr	94 000 kr
Fäktlokal	Föreningen för fäktkonstens främjande	1 200 000 kr	500 000 kr
Kanotbrygga	KK Strömstarna	250 000 kr	100 000 kr
Fäktsal	En Garde Fäktförening	221 000 kr	110 500 kr
Aktivitetstutor	Nackdala AIS	3 300 000 kr	600 000 kr
Utslagsplatser	Jarlbanke GK	1 200 000 kr	400 000 kr
Eljusspår	Järfälla OK	4 000 000 kr	900 000 kr
Konstgräsplan	IFK Lidingö	2 577 750 kr	500 000 kr
Slagtunnel	Stockholm Baseball- och Softbollklubb	2 000 000 kr	750 000 kr
Multisportanläggning	Danderyds SK	6 800 000 kr	600 000 kr

Södermanland	När-IP		Björnlunda IF		1 200 000 kr	400 000 kr
	Gevärsskjutbana		Mariefred-Kärnbo SK		390 000 kr	195 000 kr
	Ombyggnad ridbanor		Finntorps RK		172 000 kr	86 000 kr
	Bangolfanläggning		Fröslunds Bangolfklubb		3 013 000 kr	442 000 kr
Uppland	Luft/salongsgevärsanläggning		Roserbergs Skytteförening		216 000 kr	107 000 kr
	Skidskytte/springskytteanläggning		Häverödals SK		850 000 kr	200 000 kr
	Skidbacke		Uppsala SLK		410 000 kr	110 000 kr
	Beachvolleyplan		Tierps VK		393 000 kr	108 000 kr
	BMX-bana		Östhammars MK		269 000 kr	110 000 kr
	Sportrullstolar		KFUM Uppsala basket		215 000 kr	100 000 kr
	BMX-bana		SMK Uppsala		3 325 000 kr	384 000 kr
Värmland	Konstgräsplan		Torsby IF	Upptaget under år 3		56 000 kr
	Ridhustält		Hammarö RF		355 000 kr	89 000 kr
	Konstgräsplan (105x65 m)		Kils AIK fotboll + 3 IF		6 500 000 kr	700 000 kr
	Innebandybanor		Sjöstad IF + 6 IF		500 000 kr	200 000 kr
	Konstgräsplan (70x40 m)		Norrstrands IF		1 870 000 kr	400 000 kr
	OL-karta		OK Tyr		230 000 kr	115 000 kr
	OL-karta		OK Djerf		240 000 kr	89 000 kr
Västerbotten	Konstsnösystem		Vindelns IF		600 000 kr	200 000 kr
	Elljus- och konstsnöspår		Skellefteå SK		393 000 kr	100 000 kr
	OL-kartor		Umeå OK + 8 andra ol-klubbar		488 000 kr	165 000 kr
	Konstgräsplan		Bjurholms IF		1 100 000 kr	400 000 kr
	Ridhus		Vännäs RF		1 345 000 kr	500 000 kr
	Tillgänglighet skidbacke		Skellefteå Rullstols IF		702 000 kr	100 000 kr
	Ridstall		Skellefteå RK		2 527 000 kr	390 000 kr

Västergötland	Bågskyttehall (nytt golv)	Skövde Bågskytteklubb	500 000 kr	100 000 kr
	Allaktivitetsanläggning	BK Laxen + 3 IF	1 000 000 kr	250 000 kr
	Skateboardpark	Trollhättans Skateboardförening + 2 IF	5 000 000 kr	500 000 kr
	Utomhusarena för innebandy	Fröjereds IBK	300 000 kr	110 000 kr
	Utbildningslokal	Hörnebo SK	1 800 000 kr	300 000 kr
	Utbildningslokal	Vänersborgs IF	1 400 000 kr	500 000 kr
	Utbildningslokal	Lidköpings RK	1 700 000 kr	400 000 kr
	Konstgräsplan (105x65 m)	Nossebro IF + 4 IF	6 461 000 kr	499 000 kr
Västernorrland	OL-kartor	IF i Medelpads- och Ångermanlands OF	Upptaget under år 3	235 000 kr
	Konstgräsplan (105x65 m)	Härnösands FF	8 872 000 kr	589 000 kr
	Bollplan, basket	Skvaderns Skol IF	250 000 kr	125 000 kr
	Allaktivitetscenter	Söråkers IF + Tynderö IK	1 425 000 kr	450 000 kr
	Utbildningslokal och omlädningsrum	Ålandsbro AIK	202 000 kr	90 000 kr
	Rundbana skridsko	Sundsvalls Skridskoklubb	265 000 kr	130 000 kr
	Flytt av fotbollsplan och byggnad	Njurunda SK	373 000 kr	145 000 kr
Västmanland	Omlädningsrum	Hallstahammars SK fotboll	333 000 kr	166 000 kr
	Konstgräsplan	Surahammars FK	5 792 000 kr	528 000 kr
	Slalombacke	Västerås SLK	2 828 000 kr	353 000 kr
	Hoppgröp gymnastik	Västerås GF	458 000 kr	175 000 kr
Västsvenska	Nytablering av ridanläggning	Strömstad Ridklubb	12 323 622 kr	900 000 kr
	7-mannagräsplan	Askims IK	1 520 000 kr	100 000 kr
	9-mannagräsplan	Eriksbergs IF	4 700 000 kr	300 000 kr
	Tennisbanor utomhus	Påvelunds Tennis- och Badmintonklubb	911 000 kr	215 000 kr
	Träningslokal för aikido	Aikidoföreningen Riiai Aikido Dojo	966 000 kr	200 000 kr
	Ridhus	Eds Ryttersällskap	1 320 000 kr	660 000 kr
	Konstgräsplan	Älvängens IK	4 569 600 kr	700 000 kr
	Utbyggnad av samlingslokal	Göteborgs Kungliga Segelsällskap	3 276 000 kr	500 000 kr

	Ny träningslokal	Stora Höga Kyokushin Karate	300 023 kr	150 000 kr
	Bevattningsystem	MA Lerum	613 500 kr	230 000 kr
	Gymnastikutrustning	Lingförbundet	818 119 kr	409 059 kr
	OL-kartor/sko/kartor	Göteborg Majorna OK	1 506 250 kr	400 000 kr
	Konstgräsplan (111x71 m)	Färgelanda IF	4 750 000 kr	700 000 kr
	Bowlsbana	Ödeborgs IF	800 000 kr	250 000 kr
	Friidrottsanläggning	Tanums IF	12 400 000 kr	1 200 000 kr
	Hamnanläggning	Stenungsunds Segelsällskap	622 000 kr	300 000 kr
	Mötesplats Spinetten (konstgräsplan 20x40 mm)	Västra Frölunda IF + Högsbo Basket	1 500 000 kr	500 000 kr
	Konstgräsplan	Kode IF	5 000 000 kr	171 200 kr
Örebro	Dragbåt	Nora VSK	490 000 kr	241 000 kr
	Klättervägg, bollytor	KFUM Örebro ungdom	253 000 kr	125 000 kr
	Boxningsring	Örebro BK	179 000 kr	89 000 kr
	Skyttehall	Aspa-Gusselby SF + 3 IF	185 000 kr	92 000 kr
	Bågskytteanläggning	Järnvägens Bågskytteklubb	2 975 000 kr	523 000 kr
Östergötland	Utbildningslokal m.m.	Ingelsta GK	Upptaget under år 3	34 000 kr
	Konstgräsplan (65x45 m)	Väderstad IK	1 119 000 kr	200 000 kr
	Konstsnöanläggning	Vreta SoMK + Vreta Kloster GK	3 750 000 kr	200 000 kr
	Konstgräsplan	Linköpings FC	6 000 000 kr	200 000 kr
	Gräsplan (45x62 m)	Torstorps IF	450 000 kr	100 000 kr
	När-IP	LSW IF	1 820 000 kr	125 000 kr
	Svingstudio golf	Vreta Klosters GK	600 000 kr	100 000 kr
	Handikappanpassning	Mjölby GK	312 000 kr	86 000 kr
	Omlädningsbyggnad	Kisa BK	250 000 kr	100 000 kr
	Omlädningsrum m.m.	Korpen Motala	Upptaget under år 5	58 000 kr
Summa				49 125 159 kr

Ekonomi

Fördelning av medel år 4

	MSEK
Föreningsstöd	
Via SF	200
Via DF (skola)	80
Totalt (Föreningsstöd)	280
Speciella insatser	
Projekt	5
Ökad tillgänglighet till anläggningar och idrottsmiljöer	50
Ledarförsörjning	35
Totalt Speciella insatser	90
Utvecklingsstöd	
Verksamhetsutvecklingsstöd	
SF	33
DF	7
Förbundsutvecklingsstöd	
SF	75
DF	7
Totalt Verksamhetsstöd + Förbundsutvecklingsstöd	122
Utvärdering, rådgivning etc.	8
Totalt	500

Fördelning till SF år 4

FÖRBUND	Förbunds- utv.stöd 75 MSEK	Verksamhets- utv.stöd 32,6 MSEK	Förenings- stöd 200 MSEK
AKADEMISK IDROTT	757	233	1 151
AM FOTBOLL	287	168	680
BADMINTON	973	406	2 413
BANDY	1 362	444	2 693
BANGOLF	363	152	562
BASEBOLL & SOFTBOLL	343	145	513
BASKET	2 048	1 142	7 784
BILJARD	212	115	292
BILSPORT	851	237	1 185
BOB-O RODEL	255	124	355
BORDTENNIS	1 570	570	3 609
BOULE	395	150	545
BOWLING	977	322	1 800
BOXNING	567	308	1 701
BROTTNING	714	303	1 662
BUDO	538	362	2 090
BÅGSKYTTE	417	172	707
CASTING	237	119	324
CURLING	464	162	636
CYKEL	977	274	1 452
DANSSPORT	411	201	916
DART	142	101	189
DRAGHUND	263	124	357
DRAGKAMP	222	118	312
DÖVAS IF	816	235	1 165
FLYGSPORT	525	174	719
FOTBOLL	6 072	5 756	41 432
FRIIDROTT	3 459	1 144	7 793
FRISBEE	263	127	377
FÅKTNING	480	183	787
GOLF	1 805	526	3 292
GYMNASTIK	3 195	1 182	8 070
GÅNG	428	155	584
HANDBOLL	1 912	1 166	7 954
HANDIKAPPIDROTT	2 846	691	4 494
INNEBANDY	2 232	1 689	11 768
ISHOCKEY	3 106	1 630	11 338
ISSEGLING	137	100	184
JUDO	532	258	1 336
KANOT	961	270	1 426
KARATE	253	281	1 500
KLÄTTERFÖRB	277	131	408
KONSTÅKNING	639	331	1 867
KORPEN	6 072	1 220	8 353

FÖRBUND	Förbunds- utv.stöd 75 MSEK	Verksamhets- utv.stöd 32,6 MSEK	Förenings- stöd 200 MSEK
LANDHOCKEY	204	115	292
MOTORCYKEL	908	273	1 446
MÅNGKAMP	408	151	555
ORIENTERING	2 340	608	3 886
RACERBÅT	227	117	303
RIDSPORT	3 329	1 650	11 484
RODD	515	180	766
RUGBY	389	164	649
SEGLING	1 606	397	2 347
SIMNING	2 132	1 006	6 788
SKIDOR	2 793	682	4 424
SKIDSKYTTE	328	137	456
SKOLIDROTT	1 141	399	2 364
SKRIDSKO	662	200	912
SKYTTESPORT	966	275	1 456
SPORTDYKNING	456	167	672
SQUASH	380	151	554
STYRKELYFT	424	196	880
TAEKWONDO	294	232	1 146
TENNIS	1 536	851	5 662
TRIATHLON	344	140	474
TYNGDLYFTNING	387	166	662
VARPA	228	118	316
VATTENSKIDOR	354	146	516
VOLLEYBOLL	1 293	379	2 217
SUMMA	75 000	32 600	200 000

Fördelning till DF (skolsamverkan) år 4

Belopp i KSEK

FÖRBUND	Förbunds- utv.stöd	Verksamhets- utv.stöd	Förenings- stöd
Blekinge	187	206	1 441
Dalarna	318	294	2 371
Gotland	170	163	468
Gästrikland	193	208	1 435
Halland	214	262	2 685
Hälsingland	200	196	1 030
Jämtland/Härjedalen	296	229	850
Norrbottn	357	310	2 372
Skåne	566	683	10 236
Småland	563	546	6 503
Stockholm	693	988	17 165
Södermanland	235	271	2 707
Uppland	234	296	3 401
Värmland	345	312	2 581
Västerbotten	346	315	2 647
Västergötland	438	432	4 803
Västernorrland	369	315	2 392
Västmanland	214	246	2 249
Västsvenska	595	611	7 924
Örebro	224	226	1 588
Östergötland	244	291	3 152
Summa	7 000	7 400	80 000

Fördelning anläggningsbidraget år 4

(Belopp KSEK)

FÖRBUND	Fördelning anl.bidrag IL 4	Varav adm.bidrag 1,5%	Fördelning för utbetalning
Blekinge	909	14	895
Dalarna	1 546	23	1 523
Gotland	827	12	815
Gästrikland	938	14	924
Halland	1 038	16	1 022
Hälsingland	970	15	955
Jämtland/Härjedalen	1 437	22	1 415
Norrbottn	1 738	26	1 712
Skåne	6 000	90	5 910
Småland	2 733	41	2 692
Stockholm	10 000	150	9 850
Södermanland	1 140	17	1 123
Uppland	1 136	17	1 119
Värmland	1 674	25	1 649
Västerbotten	1 682	25	1 657
Västergötland	2 130	32	2 098
Västernorrland	1 791	27	1 764
Västmanland	1 038	16	1 022
Västsvenska	8 000	120	7 880
Örebro	1 086	16	1 070
Östergötland	1 187	18	1 169
Summa	49 000	735	48 265

Fördelning till SISU-distrikt år 4 Ledarförsörjning och Unga ledare

FÖRBUND	Verksamhets- utv.stöd	Förenings- stöd	Förenings- stöd Unga ledare
	Ledarförsörjning	Ledarförsörjning	
Blekinge	151	881	85
Dalarna	138	777	167
Gotland	92	409	37
Gästrikland	99	468	61
Halland	147	846	158
Hälsingland	110	553	81
Jämtland/Härjedalen	114	589	69
Norrbottn	125	673	130
Skåne	293	2 002	486
Småland	423	3 031	395
Stockholm	321	2 224	425
Södermanland	145	832	135
Uppland	147	848	155
Värmland	195	1 223	161
Västerbotten	170	1 025	138
Västergötland	442	3 179	289
Västernorrland	118	620	142
Västmanland	138	778	114
Västsvenska	274	1 855	336
Örebro	209	1 336	97
Östergötland	147	850	164
Summa	4 000	25 000	3825

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Idrottens Hus, 114 73 Stockholm • Tel: 08-699 60 00 • Fax: 08-699 62 00
E-post: riksidrottsforbundet@rf.se • Hemsida: www.rf.se

